

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξάμηνος

δραχ. 55. Τρίμηνας δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.—

Αμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει

τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουθήπουε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 3 Αὐγούστου 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 35

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Ἐθνικὸν Ἀριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν)

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

μὲ σκίτσα τῆς δ. ΛΙΛΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἐδῶ κι' ἐκεῖ βλέπουμε χωριουδάκια μισοκρυμμένα στὰ δέντρα. Νὰ καὶ περβόλια ὀλανθισμένα, δεντροκόχοι, ἀμπέλια κι' ἐλαιῶνες. Μ' ὅλα τὰ πρῶϊμα χιόνια τοῦ Ταύγετου, κάτω ὁ καιρὸς εἶναι γλυκὸς καὶ τάεράκι φουὰ μυρωμένο σὰν ἀνοιξιότικο.

Ὁ ἥλιος βασιλεύει νωρὶς νωρὶς, μὰ δὲ σκοτεινιάζει. Ἐνα γλυκὸ φεγγαράκι, ὕψωμένο σχεδὸν στὰ μεσοῦρανα, μᾶς φέγγει. Ἐξακολουθοῦμε καὶ τίς βραδινὲς ὥρες τὸ ταξίδι μας. Καὶ στεκόμαστε σ' ἕνα χωριὸ γιὰ νὰ περάσουμε τὴ νύχτα.

Πρῶτ-πρῶτ πάλι ξεκινοῦμε.

Κάτω, στὴν καταπράσινη κοιλάδα, λαλοῦν φαιδρὰ τὰ πουλιά. Καταμεσίς, σὰν ἀσημένιο φίδι, περνᾷ τὸ ποτάμι, ὁ ξακουστός Εὐρώτας. Οἱ ὄχθες του εἶναι σκεπασμένες ἀπὸ θάμνους, καλαμιόνες καί, σὲ μέρη-μέρη, ἀπὸ δέντρα φουντωτά.

Συχνὰ συναντοῦμε πρόβατα ποὺ βόσκουν στὰ λιβάδια. Καὶ χωριατόπουλα, καὶ χωριατοπούλες, ἀπὸ τὸ Παρόρι ἢ ἀπὸ τὸ Μιστρά, ποὺ πάνε στὴ Σπάρτη.

Μόλις εἶχε σηκωθεῖ ὁ ἥλιος, ὅταν μπήκαμε στὴν πόλη.

Β. Τὸ οἰκογενειακὸ συμβούλιο

Τέσσερα μερόνυχτα βάσταξε τὸ ταξίδι μας ἀπ' τὴ Σύ-

ρα ὡς ἐδῶ. Ποτέ, μὲ τὸν Πανάγαρη, δὲν εἶχαμε κάνει τόσο μεγάλο ταξίδι!

Τάμα:ι μας πέρασε τὴ μικρὴ πλατεῖα τῆς Σπάρτης, μπήκε σ' ἕνα στενὸ δρόμο καὶ σταμάτησε σ' ἕνα χαμηλὸ

«Ἡ μητέρα τῆς Νίνας δὲν τὴν περίμενε, δὲν ἤξερε τίποτα...»
(Σελ. 409, στ. γ'.)

σπίτι μὲ τρία παράθυρα, ποὺ μοῦ θυμίσει τὸ δικό μας στὸ χωριό.

Ἦταν τὸ σπίτι τῆς χήρας κυρὰ-Κώσταινας, τῆς ἀδερφῆς τοῦ Πανάγαρη, τῆς μητέρας τῆς Νίνας.

Δὲν τὴν περίμενε, δὲν ἤξερε τίποτα, γιατί οὔτε γράμμα προφτάσαμε νὰ τῆς στείλουμε, οὔτε νὰ τῆς τηλεγραφήσουμε σκεφθήκαμε. Μπορεῖτε λοιπὸν νὰ φαντασθῆτε τὴ γλυκύπικρη αὐτὴ στιγμὴ. Μὲ χαρὰ ποὺ ξανάβλεπε τὴν κόρη τῆς, μὲ λύπη ποὺ μάθαινε τὸ θάνατο τοῦ ἀ-

δερφοῦ τῆς, ἡ καϊμένη ἡ κυρὰ-Κώσταινα ἔκλαιγε μέσ' στὰ γέλια τῆς καὶ γελοῦσε μέσ' στὰ κλάματά τῆς.

Ἦταν καμμιά πενήντα χρονῶν γυναίκα, λεπτὴ καὶ ψηλὴ, μὲ συμπαθητικὸ πρόσωπο ποὺ ἔμοιαζε πολὺ τοῦ συχωρεμένου. Εἶχε μιὰ μικρὴ περιουσία ἀπ' τὸν ἀντρα τῆς, ποὺ ἦτανπραμματευτής, ἐργαζόταν κι' αὐτὴ μὲ τίς κόρες τῆς στὸ σπίτι, — ὕφαιναν μεταξωτά, — καὶ κατάφερνε νὰ ζῇ τὴν οἰκογενειὰ τῆς, ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν ἡ πεθερά τῆς, μιὰ ἀδερφὴ τοῦ ἀνδρός τῆς, γιὰ κι' αὐτὴ, κι' ἕξη παιδιὰ, ἀπὸ δεκαεφτά ὡς ἑντεκα χρονῶν.

«Πὼς μεγάλωσε καὶ πὼς ὁμόρφηκε ἡ Νίνα!» ἄλλο δὲν ἔλεγαν στὸ σπίτι ὅλοι. Καὶ μὲ τὸ δίκιο τους. Εἶχαν νὰ τὴν ἴδουν τρία χρόνια σωστά. Καὶ σὲ τρία χρόνια πόσο μεγαλώνει ἕνα παιδί!

Ἦξεραν γιὰ μένα, ἀπὸ γράμματα τῆς Νίνας καὶ τοῦ Πανάγαρη, καὶ μοῦ ἔκαναν πολὺ καλὴ ὑποδοχὴ. Ὅσο γιὰ τὸ Φάνη, αὐτὸν πιά τὸν δέχτηκαν σὰν παιδί τους καὶ σὰν ἀδερφί τους.

Καθίσταμε, ἐγνοεῖται, καὶ μεῖς στὸ σπίτι τῆς κυρὰ-Κώ-

σταίνας—ο Φάνης δὲν εἶχε πιά κανένα στὴ Σπάρτη.— καὶ βολευθήκαμε ὅπως-ὅπως μὲ τὰ γόρια, ποὺ ἦταν ὅλα πιά μικρὰ ἀπὸ μᾶς.

Μὲ τὸ Φάνη, ποὺ μοῦ ἔκανε τὸν ξεναγὸ, εἶδα ὅλη τὴ Σπάρτη. Στὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλης καὶ στὶς ὄχθες τοῦ Εὐρώτα, ξαναθυμῆθηκα ὅσα ἡξέρα ἀπὸ τὴν Ἱστορία. Ἀκόμα καὶ τὸ «μέλανα ζωμὸς» τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατῶν, ποὺ μόνο αὐτοὶ ποὺ ἔκαναν τὸ λουτρό τους σ' ἐκεῖνο τὸ ποτάμι, μπορούσαν νὰ τὸν βρίσκουν νόστιμο καὶ νὰ τὸν τρῶνε μ' εὐχαρίστηση... Μὰ ὅταν εἶδα καὶ τὶς Σπαρτιάτισσες γυναῖκες τὶς σημερινές, — ποὺ καθόλου δὲν τοὺς ἔμοιαζε ἡ κυρὰ-Κώσταίνα, ἡ λεπτὴ νησιώτισσα, — εἶπα πὼς τέτοιες θάταν κι' οἱ ἀρχαῖες ἐκεῖνες, ποὺ στέλνοντες τὰ παιδιὰ τους στὸν πόλεμο, τοὺς ἔδιναν οἱ ἴδιες τὶς ἀσπίδες καὶ τοὺς ἔλεγαν: «Ἡ νικητὴς μ' αὐτὴν, ἡ νεκρὸς ἀπάνω της!»

Τὴν ἄλλη μέρα, στὸ σπῆτι, εἶχαμε... οἰκογενειακὸ συμβούλιο. Ἐπρεπε νὰ ἰδοῦμε τί θ' ἀποκάνουμε, τώρα ποὺ δὲν εἶχαμε οὔτε Πανάγαρη, οὔτε θέατρο, οὔτε ἄλλη ἐργασία. Ἡ Νίνα βέβαια ἦταν ἐξασφαλισμένη: κατὰ τὴν παραγγελία τοῦ μακαρίτη. θὰ τὴν κρατοῦσε ἡ μητέρα της καὶ θὰ τὴν ἔκανε «ὀ, τι ἡθελε». Μποροῦσε νὰ τὴ βάλῃ κι' αὐτὴ, σὰν τὶς ἄλλες τῆς κόρες, στὸν ἀργαλειό. Μποροῦσε νὰ τὴ στείλῃ καὶ στὸ σχολεῖο, νὰ μάθῃ περισσότερα γράμματα καὶ μιὰ μέρα ἴσως νὰ γίνῃ δασκάλα. Μὲ τὰ λίγα ἐκεῖνα ποὺ τις ἄφισε ὁ μπάμπας της, μπορούσε νὰ σπουδάσῃ.

Ἐμεῖς ὅμως, ὁ Φάνης κι' ἐγώ, τί θὰ γινόμαστε;

Ἡ Νίνα ξανάπε τὴ γνώμη της: Νὰ μένουμε στὴ Σπάρτη καὶ νὰ βροῦμε μιὰ ὁποιαδήποτε ἐργασία. γιὰ νάμασε πάλι μαζί. Κι' ἐπειδὴ τῆς εἶπαν ὅλοι πὼς αὐτὸ δὲν ἦταν τὸ καλύτερο, ἐπρότεινε νὰ ξανασηματίσουμε τὸ θιάσὸ μας, νὰ ἐξακολουθήσουμε τὰ ταξίδια μας, καὶ νὰ κάνουμε ὅ,τι μᾶς εἶχε μάθει ὁ Πανάγαρης. Εἶχαμε πάντα καὶ τὸ Μαυρούκο καὶ τὴ Δώρα. Καὶ θὰ κερδίσαμε «τοῦ κόσμου τὰ λεφτά...»

Ναί, δὲ θάταν ἄσχημο. Γιὰ λίγα τουλάχιστο καιρό. Μὰ πὼς θὰ τὰ καταφέραμε παιδιὰ μονάχα; Πολὺ δύσκολο κι' ἐπικίνδυνο. Μποροῦσε νὰ φάμε στὴν ἐπιχειρήσῃ τὰ παραδόκια τῆς Νίνας καὶ νάρθουμε «στὸν ἴδιο παρονομαστῆ». Ἐτσι κι' ἡ πρόταση αὐτὴ ἀπορρίφθηκε μὲ πολλοὺς ἐπαίνους...

Δὲν ἔμενε λοιπὸν παρὰ νὰ κάνῃ κι' ὁ Φάνης ἐκεῖνο ποὺ τὸν εἶχε συμβουλεύσει ὁ Πανάγαρης: Νὰ πάῃ στὴν Ἀθήνα καὶ νὰ προσπαθήσῃ μὲ κάθε τρόπο νὰ μπῇ στὸ Ὡδεῖο.

Ἀμ' ἐγώ; Ὁ Φάνης εἶχε τουλάχιστο πεντακόσιες δραχμές, μπορούσε νὰ

κάνῃ τὸ ταξίδι καὶ νὰ ζήσει ὥς ποὺ νὰ βρῇ δουλειά. Ἐγὼ δὲν εἶχα πεντάρια! Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ γυρίσω στὸ χωριὸ καὶ νὰ γίνω πάλι φέρτωμα στοὺς καλοὺς μὰ φτωχοὺς ἐκείνους ἀνθρώπους, ποὺ τὸ κάτω-κάτω δὲν ἦταν οὔτε δικοί μου; Καὶ τώρα μάλιστα ποὺ ὁ μάστορ-Παῦλος ἦταν ἀρρωστος, καὶ τὸ μαρκακούδι-κο, μὲ τὸ Βαγγέλη μόνον, δὲν ἔκανε τίποτα; — Ὁχι! ὅχι! μοῦ εἶπε τότε ὁ Φάνης, Νὰ μὴ γυρίσῃς στὸ χωριὸ σου. Ἀμαρτία εἶναι νὰ θαφτῇς ἐκεῖ-μέσα, χωρίς ἐλπίδα νὰ ξαναβρῇς ποτὲ τὴν οἰογένειά σου, νὰ χαθῇς! Ἐλα μαζί μου στὴν Ἀθήνα! Ποιὸς ξέρει...

— Μὰ ποὺ δὲν ἔχω λεφτά; — Σοῦ δίνω ἐγώ. Σὲ δανείζω ἀπ' τὰ δικὰ μου. Τί σὲ νοιάζει; Κι' ἅμα καζαντήσης, μοῦ τὰ δίνεις.

— Κι' ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω, Δήμη! φώναξε ἡ Νίνα. Νά, πάρε αὐτὸ τὸ χρυσὸ δαχτυλίδι καὶ πούλησ' το. Τί μοῦ χρειάζεται μὲνα; Οὔτε μοῦ ἔρχεται. Κι' ἅμα καζαντήσης, μοῦ τὰ δίνεις.

Τὰ καϊμένα τὰ παιδιά, τὰ καλά μου τ' ἀδερφάνια! Πόσο βαθιὰ συγκινήθηκα, ὅταν ἄκουσα τί ἤθελαν νὰ κάμουν γιὰ μένα! Φυσικά, δὲ μᾶρεσε νὰ δεχτῶ μιὰ τέτοια θυσία. Ἀλλὰ μὲ παρακάλεσαν τόσο πολὺ, ποὺ ἀναγκάστηκα νὰ ὑποχωρήσω. «Νὰ τοὺς κάνω τὴ χάρη» ὅπως μοῦλεγαν. Ἡ Νίνα μάλιστα, σὰν τὸν ἄγνωστο στὴν Κέρκυρα, μοῦ ἔχωσε τὸ δαχτυλίδι τῆς στὴν τσέπη καὶ μὲ κανένα τρόπο δὲ θέλησε νὰ τὸ πάρῃ πίσω. Ὅσο γιὰ τὸ Φάνη, αὐτὸς δὲ μούδινε λεφτά, μὲ τραβοῦσε ὁμιῶς καὶ μούλεγε: — Πάμε!... Τὰ ἔξοδα θὰ σοῦ τὰ κάνω ἐγώ. Ἐννοια σου!

— Ὡ, τὰ καλά μου τ' ἀδερφάνια!

Καὶ τὸ οἰκογενειακὸ συμβούλιο ἔβγαλε τὴν ἀπόφασή του: Ὁ ἀφίναμος τῆς Νίνας ἐκεῖ μὲ τὴ Δώρα, κι' ὁ Φάνης κι' ἐγώ, μὲ τὸ Μαυρούκο, θὰ γυρίζαμε «ἀπὸ κεῖ ποὺ ἤρθαμε»...

7. Στὴν Ἀθήνα!

Τὸ ἀμάξι κόστιζε. Καὶ τὸ ταξίδι ἀπὸ τῆς Σπάρτης στὸ Γύθειο τὸ κάναμε σὲ μιάμισον μέρα, μισὸ μὲ τὰ πόδια καὶ μισὸ μὲ μιὰ σούστα χωριάτικη. Στὸ Γύθειο καθήσαμε ἄλλες δυὸ μέρες, περιμένοντας τὸ βαπόρι τοῦ κ. Ἀντινάκη. Κι' ἅμα ἦρθε, μᾶς πῆρε πάλι μισοτιμὴς, — μ' αὐτὴ τὴν φορὰ ἰρίτη θέση, — καὶ μᾶς ἔβγαλε στὸν Πειραιά.

Πὼς τῶφερε ἡ τύχη! Ὁλόδια ἀπὸ τῆς Σπάρτης ἐρχόμουν τώρα νὰ πρωτοῦδῶ καὶ τὴν Ἀθήνα τὶς δυὸ ἐνδοξότερες πόλεις τῆς Ἑλλάδας — καὶ τοῦ κόσμου!

Ἡ ἀγωνία γιὰ τὴν τύχη μου, γιὰ τὸ αὐριο, γιὰ τὸ φωμί μου, δὲ μᾶφινε βέβαια νὰ χαίρουμαι ὅ,τι ἔβλεπα, ὅπως ὅταν ταξιδεύα ξένοιαστος μὲ τὸν Πανάγαρη. Ἀλλὰ πὼς νὰ ξεχάσω τὴ στιγμή ποὺ, ἀπ' τὸ σιδηρόδρομο ἀκόμα, πρω-

ταντίκρυσα τὸ Ὄθησεο, τὴν Ἀκρόπολη καὶ τὸν Παρθενῶνα; Πὼς νὰ ξεχάσω ὅλη ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα, τὴν πρώτη, ποὺ βγήκαμε στὸ σταθμὸ τῆς Ὀμόνοιας, στὴν ὁδὸν Ἀθηνᾶς, κι' ἀπὸ τὴ μεγάλη ἐκείνη πλατεῖα ποὺ ἀνοίχτηκε σὲ λίγο μπροστά μας, ἀρχίσαμε νὰ τριγυρίζουμε;

Ὅ,τι εἶχα ἰδεῖ σ' ὅλα τὰλλα μέρη ποὺ εἶχα πάει ὥς τότε, τὸδλεπα, μπορῶ νὰ πῶ, μαζεμμένο, συγκεντρωμένο, μεγαλύτερο κι' ὠραιότερο στὴν Ἀθήνα. Τί ὁμορφὸ βουνὸ ὁ Ὑμηττός, τί χαριτωμένος λόφος ὁ Λυκαβηττός, τί θαυμαστή ἡ θέα ἀπὸ τὸ Ζάππειο ὡς πέρα, ποὺ ἀστράφτει ἡ θάλασσα τοῦ Σαρωνικοῦ! Κι' οἱ πλατεῖς ὁρόμοι, καὶ τὰ μαρμαρένια παλάτια, κι' οἱ μεγάλες πλατεῖες, καὶ τὰ καινούργια ἀγάλματα, καὶ τὰρχαῖα ἐρείπια, καὶ τὰ πάρκα, κι' οἱ δεινροστοιχίες, κι' οἱ πλούσιες συνοικίες, κι' οἱ λαϊκὲς γειτονιές, καὶ τὰ λαμπρὰ μαγαζιά τῶν κεντρικῶν ὁδῶν, κι' οἱ παράγκες τῆς Ἀγορᾶς, κι' ἡ πολυκοσμία, κι' ἡ κίνηση, ὁ θόρυβος, ἡ ζωὴ. Ἀπ' ὅλα αὐτὰ δὲν εἶχα ἰδεῖ ἐδῶ κι' ἐκεῖ; Ἀλλὰ στὴν Ἀθήνα τᾶδλεπα μαζί ὅλα. Ἦταν πιά τὸ κορύφωμα!

Ὅλη τὴν Ἑλλάδα νὰ γυρίσῃ κανεῖς, ἀρχινώντας ἀπὸ τὴν Κέρκυρα, ἅμα βγῇ στὴν Ἀθήνα, καταλαβαίνει εὐθὺς πὼς αὐτὴ εἶναι ἡ πρωτεύουσα. Κι' ἅμα σηκώσῃ τὰ μάτια του καὶ ἰδῇ ἐκεῖ-ψηλά, στὸ γαλάζιο φόντο τ' οὐρανοῦ, τὰ μαρμαρα ἐνὸς Παρθενῶνα νὰ σχηματίζονται σὰ μὴν αἰθέρια, πελώρια ἑλληνικὴ σημάδια, καταλαβαίνει καὶ γιατί αὐτὴ εἶναι ἡ πρωτεύουσα κι' ὅχι ἄλλη...

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΑΡΔΙΑ ΜΗΤΕΡΑΣ

«Ἡ δόλια σου μαννούλα εἶν' ἀρρωστή, μὴν κάνῃς διόλου θόρυβο, παιδί μου, καμμιὰ φωνή, ἀταχτο πῆδημα, τί δὲν ἀφίνει ὁ γιατρός, ψυχὴ μου.»

Καὶ τὸ παιδί ἐσώπασε. Στὸ σπῆτι τους ὁ θάνατος κατὰ τὴ νύχτα μπαίνει, κι' ὅταν ἐξύπνησε, ὅλοι γύρω ἔκλαιγαν. «Μπορεῖ πιά τώρα θόρυβος νὰ γένῃ;»

Στρέφεται ἄλλοι ὁ πατέρας. Στὰ κατὰ δὲ θέλει ποὺ τὸ ντύουν νὰ τὸ βλέπῃ... «Γιὰ κοιτάξέ με, τί καλὸς! Ὁμὰ μάφινες νὰ ἰδῶ τὴ μαμμακούλα μου, ἡ δὲν πρέπει;

— Πάμε!» Καὶ μᾶναφυλλητὰ σηκώνοντας στὴν ἀγκαλιά τὸ ἀνύποπτο παιδί του, μέσα στῆς πεθαμένης τὸ δωματίο τὸ πάει μὲ σπαραγμένη τὴν ψυχὴ του.

«Γιὰ ἰδές, τοῦ λέει, αὐτὴ ποὺ σὲ μεγάλωσε μὲ τρυφερότητα, στοργή, λατρεία... Δὲν ἐννοεῖ, ἀλλοίμονο! πιά τίποτα! Μὴν περιμένῃς πιά καμμιὰ θωπεία!»

Πὼς ἀπατήθηκε! Ἡ καρδιά ἡ ἀσάλευτη μόλις τὸ λατεντὸ παιδάκι νοιώθει, νὰ ξαναπάλλῃ ἀρχίνησε περὶ ἄσπερον, καὶ ἡ μητέρα εὐθὺς ξανασηκώθη!...

(L. Rafisbonne) ΤΟΥΛΑ ΠΑΠΑΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ

ALPHONSE DAUDET

Ο ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καὶ γελᾷ ὁ Πιτσιρίκος, κι' ὁ πατέρας γελᾷ γιατί βλέπει τὸ παιδί του νὰ γελᾷ.

Εὐλογημένο ἀναρρωτήριο! Τί ὠραῖες ὥρες ποὺ περνᾷ ὁ Πιτσιρίκος κάτω ἀπὸ τὶς κουρτίνες τοῦ κρεβατιοῦ του! Ὁ κ. Ἐσέτ καθέται πλάι του κι' ὁ μικρὸς θάβηκε νὰ μὴ φύγει ποτὲ ὁ κ. Ἐσέτ. Δυστυχῶς, αὐτὸ δὲν γίνεται. Ἡ Ἐταιρία ἔχει δουλειές, πρέπει νὰ φύγῃ...

Καὶ ὁ φίλος μας μένει μόνος, κατὰ-μονος μέσα στὸ σιωπηλὸ ἀναρρωτήριο. Ἐαπλωμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα, πλάι στὸ παράθυρο, διαβάζει. Πρῶτ' καὶ βράδυ, ἡ κίτρινη κυρὰ-Κασσάν τοῦ φέρνει τὸ φαγητό του. Ρουφᾷ τὴν σούπα, τρώει τὴν φτερούγα ἀπὸ τὸ κοτόπουλο, λέει «εὐχαριστῶ, κυρία» καὶ τίποτα πιά! Ἡ γυναῖκα αὐτὴ εἶναι φριχτή, ἀρρωστιάρα, οὔτε νὰ τὴν κοιτάξῃ δὲ θέλει.

Ἐνα πρῶτ' λοιπόν, καθὼς λέει τὸ στερεότυπο «εὐχαριστῶ, κυρία», ἀκούει μ' ἐκπληξὴ μιὰ φωνὴ γλυκειὰ νὰ τοῦ λέει:

— Πὼς εἶστε σήμερα, κύριε Δανιήλ;

Γυρίζει καὶ τί βλέπει; Τὸ κοριτσάκι μὲ τὰ μαῦρα μάτια, ὄρθιο καὶ γελαστὸ μπροστά του!

Τοῦ λέει πὼς ἡ κίτρινη γριά ποῦ φέρνει τὸ φαγητό, ἀρρώστησε, κι' ἔβαλαν τὴ μικρούλα νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ. Χάρηκε πολὺ, τοῦ λέει, ποῦ ἔγινε καλὰ. Θὰ γυρίσει πάλι τὸ βράδυ, νὰ τοῦ φέρῃ τὴν σούπα του. Χαιρετᾷ καὶ φεύγει.

Εἶν' ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι, ὀρφανὸ καὶ φτωχό, ποὺ φαίνεται πὼς τῶχουν στὸ σχολεῖο γιὰ νὰ βοηθᾷ τὴν οἰκονόμο. Ὁ Πιτσιρίκος τὸ συμπαθεῖ πολὺ καὶ χαίρεται ὅταν τὸ βλέπει. Τὸ φαγητὸ ποὺ τοῦ φέρνει, τὸ τρώει τώρα μὲ πολὺ περισσότερη ὀρεξή, παρὰ πρὶν ποὺ τοῦ τῶφερε ἡ γριά.

Ἀλλὰ κάθε χαρὰ ἔχει τὸ τέλος της. Ὁ φίλος μας περιμένει πάντα μὲ λαχτὰ τὴν ὥρα ποὺ θανοῖζει ἡ πόρτα καὶ θὰ παρουσιαστοῦν τὰ μαῦρα μάτια, νὰ τοῦ φέρουν τὴ σούπα καὶ νὰ τοῦ πιάσουν κουβέντα... Ἐνα πρῶτ' ἀποφασίζει νὰ τὰ ρωτήσῃ τὸνομά τους, νὰ μάθῃ ἂν ἔχουν κανένα προστάτη, κανένα συγγενῇ...

Σήμερα θὰ τὰ μάθῃ ὅλ' αὐτά... Ἡ ὥρα ἔφτασε, βήματα ἐλαφρὰ ἀκούγονται ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα. Τὰ μαῦρα μάτια πλησιάζουν κι' ὁ Πιτσιρίκος περιμένει.

Ἡ πόρτα ἀνοίγει... Φρίκη! Ἀντί

γιὰ τὰ μαῦρα μάτια, παρουσιάζεται πάλι ἡ γριά, ἡ κίτρινη γριά μὲ τὰ ματογυῶλια!

Ὁ Πιτσιρίκος λυπήθηκε κατάκαρδα. Ἐμαθε ὅστερα ὅτι τῶδεξαν τὸ κοριτσάκι, (τὸ κακόμοιρο δὲν ἔβγαζε πέρα ὅλες τὶς δουλειές, κι' ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, τῶπιαν νὰ κλέβῃ καὶ ζάχαρη!) καὶ ὅτι δὲ θὰ τὸ ξανάδλεπε πιά ποτέ. Ἀντί, ἄθωα μικρὰ μάτια... Ὁ Θεὸς μαζί σας!

Οἱ διακοπὲς τελειώνουν, σὲ λίγο τὰ μαθήματα θὰ ξαναρχίσουν. Πλένουν, σφουγγαρίζουν ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη, τὰ

«Ὑστερ' ἀπὸ τὸ κατηγορητήριο αὐτό, πῆρε τὸ λόγο ὁ κ. Μπουκοράν...»

κλειδιά τοῦ κ. Βιδ' κουδουνίζουν ὀλημερίς, οἱ διάδρομοι εἶναι πλημμυρισμένοι ἀπὸ νερά.

Τὰ παιδιά ἀρχίζουν νάρχονται. Ἀμάξια καὶ σούστες ἔξω ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Οἱ τάξεις σχηματίζονται, ὁ Πιτσιρίκος θὰ πάρῃ πάλι τὴν δεύτερη τάξη.

Τὴν ἡμέρα ποὺ ἀρχίζουν τὰ μαθήματα, γίνεται μεγάλη λειτουργία στὸ ἐκκλησάκι. Ὁ κ. Διευθυντὴς μὲ τὸ ἐπιτελεῖο του πέρνουν τὴν τιμητικὴ θέση. Ὁ Πιτσιρίκος πῶς, μαζί μὲ τὰ παιδιά, κοιτάζει καὶ συλλογιέται. Πότε θὰ γίνῃ κι' αὐτὸς καθηγητὴς; Πότε θὰ φτιάξῃ πάλι τὸ σπιτικό, νὰ μαζέψῃ κοντά του ὅλους τοὺς δικούς του; Κι' ἡ καρδιά του γίνεται μελαγχολικὴ καὶ μένει συλλογισμένος.

Σὲ δυὸ μέρες, ἄλλα πανηγύρια! Εἰ-

ναὶ ἡ γιορτὴ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ θὰ γίνῃ γεῦμα στὸ ὑπαίθρο, στὸ γνωστὸ μας Λειβαδάκι. Μόλις ἔφτασαν, στρώνουν τὰ τραπεζομάντηλα στὴ χλόη, ἀπλώνουν τὰ φαγητὰ καὶ τὰ γλυκίσματα, ἀνοίγουν τὰ κρασιά. Ὅλοι γελοῦνε καὶ γλεντοῦν, μόνο ὁ Πιτσιρίκος εἶναι συλλογισμένος, σὰ νὰ τὸν ἀπασχολεῖ μιὰ κρυφὴ σκέψη.

Ξαφνικὰ κοκκινίζει. Ὁ Διευθυντὴς σηκώνεται μ' ἕνα χαρτί στὸ χέρι.

— Κύριοι, ἰδοὺ μερικοὶ στίχοι, ποὺ ἕνας ἀνώνυμος ποιητὴς ἀφιερώνει σὲ μένα. Ὡς τώρα, κάθε χρόνος, ὁ κ. Βιδ' ἦταν ὁ Πίνδαρός μας. Φέτος φαίνεται πὼς ὑπάρχει κι' ἄλλος Πίνδαρος στὸ σχολεῖο μας. Οἱ στίχοι εἶναι πολὺ κολακευτικοὶ γιὰ μένα, ἀλλὰ θὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σὰς τοῦς

διαβάσω, γιατί εἶναι καὶ ἀρκετὰ ὠραῖοι. — Ναί, ναί, νὰ τοὺς διαβάσετε!...

Κι' ὁ Διευθυντὴς ἀρχίζει τὴν ἀπαγγελία.

Εἶν' ἕνας πανηγυρικὸς γιὰ τὸ Διευθυντή, τὸν «ἐνάρετον σοφόν», καὶ γιὰ ὅλο τὸ προσωπικὸ τῆς σχολῆς. Δυὸ-τρεῖς στίχοι γιὰ τὸν καθένα. Ἀκόμη κι' ἡ γριά μὲ τὰ ματογυῶλια ἔχει κι' αὐτὴ τὸ ἐγκώμιό της.

Ὅλοι χειροκροτοῦν εὐχαριστημένοι. Μερικοὶ φωνάζουν τὸν ποιητὴ. Ὁ Πιτσιρίκος σηκώνεται κόκκινος σὰν παρῶνα κι' ὑποκλίνεται μὲ μετριοφροσύνη Γενικὸς ἐνθουσιασμός. Ὁ Πιτσιρίκος γίνεται ὁ ἥρωας τῆς γιορτῆς. Ὁ Διευθυντὴς τὸν φιλεῖ, οἱ παλαιοὶ καθηγητὲς τοῦ σφίγγουν τὸ χέρι, κι' ὁ φίλος μας μεθ' αὐτὸ καὶ ζαλίζεται ἀπὸ τὸ μεγάλο αὐτὸ θρίαμβο.

«Αλλά τὰ κλειδιά τοῦ κ. Βιδὸν τὸν ξε-
ζαλίζουν λιγάκι, κι' ὁ Διευθυντὴς κτυπᾷ
παλαμάκια γιὰ νὰ γίνῃ ἡσυχία.

— Τώρα, κ. Βιδό, ἡ σειρά σας! φω-
νάζει.

«Ο κ. Βιδό βγάζει μὲ ὀλη τὴ σοβα-
ρότητα ἀπὸ τὴν τσέπη του ἓνα διπλω-
μένο τετράδιο κι' ἀρχίζει τὴν ἀνάγνω-
σὴ του, λοξοκοιτάζοντας τὸν Πιτσιρίκο.

Τὸ θέμα εἶναι σχολαστικό, ὅσο γίνε-
ται σχολαστικό. Φαντασθῆτε δυὸ μαθη-
τὲς τοῦ λυκείου μὲ ἀρχαῖα ὀνόματα
(Μενάλκας καὶ Δορίλαος) νὰ συζητοῦν,
θεὸ μου! γιὰ τὸν Κανονισμό. «Ο ἓνας
εἶναι ἐπαναστάτης, ὁ ἄλλος νομοταγής.
Στὸ τέλος ὅμως ὁ νομοταγὴς νικά τὸν
ἐπαναστάτη, καὶ γιὰ φινάλε φέλλουν ἔ-
ναν ὕμνο, μιά δοξολογία νὰ ποῦμε γιὰ
τὸν Κανονισμό!

Τὸ ποίημα τελείωσε. Νεκρική σιγή!
Οἱ μαθητὲς ἔφυγαν, πῆγαν νὰ φάνε
τὰ γλυκίσματά τους πιδὲ πέρα μὲ τὴν
ἡσυχία τους. Οἱ καθηγητὲς στέκονται
σοβαροί, δὲν τολμοῦν νὰ χειροκροτή-
σουν. Τὸν καίμενο τὸν κ. Βιδό! Αὐτὸ
εἶναι σωστὸ φιάσκο! «Ο Διευθυντὴς πο-
λεμᾷ κάτι νὰ πει.

— Τὸ θέμα ἦταν δύσκολο, κύριε,
ἀλλὰ ὁ ποιητὴς τὸ χειρίσθηκε καλᾶ.

— Ἐγὼ τὸ βρίσκω θαυμάσιο! — πετά-
γεται μὲ θάρρος ὁ Πιτσιρίκος, πὺν φο-
βάται πολὺ τὸν προηγούμενο θρίαμβό του.

«Αλλά ὁ κ. Βιδό καταλαβαίνει καλᾶ
τὴν ἀποτυχία του, κι' ὀλη τὴν ἡμέρα
ἓνα πικρὸ χαμόγελο πλανιέται στὰ χεί-
λη του. Καὶ τὸ βράδυ πὺν γυρίζουν στὸ
σχολεῖο, τὰ κλειδιά του χτυποῦνε μὲ
κακία, μὲ μοχθηρία ἀφάνταστη.

— Φρίνκ! φρίνκ! φρίνκ! κύριε ποιη-
τά, θὰ μοῦ τὸ πληρώσεις αὐτό! . .
Θ'.

«Ο μαθητὴς Μπουκοράν

Οἱ ἀκόλουθες μέρες ἦταν θλιβερές.
«Αρχίζαν τὰ μαθήματα σιγά-σιγά, ἀπρό-
θυμα, ὅπως πιάνει κανεῖς δουλειὰ μετὰ τίς
ἀποκριές. Τὸ σχολεῖο μοιάζει μὲτα σὰ
ρολόγι πὺν καιρὸ εἶχε μείνει ξεκούρδι-
στο. Σιγά-σιγά ὅμως ὅλα ἔστρωσαν, ὅλα
ἔγιναν κανονικά, τὰ μαθήματα πῆγαιναν
σὰ μηχανή.

Μόνο ἡ δική μου τάξη δὲν ἀκολου-
θοῦσε τὴ γενικὴ ἁρμονία. Οἱ μαθητὲς
μου εἶχαν γυρίσει ἀπὸ τίς διακοπές
τους πιδὲ κακοί, πιδὲ ἄγριοι, πιδὲ ἄτα-
κτοι ἀπὸ ἄλλοτε. . . Κι' ἐγὼ λοιπόν,
ἀπὸ μαλακὸς πὺν ἤμουν τὸν περασμένο
χρόνο, ἔγινα τώρα αὐστηρότατος. Μὲ
τὴν παραμικρὴ ἀταξία, τοὺς φόρτωνα
ὅλους τιμωρίες.

«Αὐτὴ ἡ τακτικὴ δὲ μοῦ βγήκε
σὲ καλὸ. Οἱ τιμωρίες μου, ἐπειδὴ ἦταν
τόσο ἀφθονες ἔχασαν πιά τὴν ἀξία τους
καὶ δὲ φόβιζαν κανένα. Ἦταν στιγμές
πὺν ἡ τάξη μου γινόταν σωστὸ πανδαι-
μόνιο, γέμιζε φωνές, σφυρίγματα, χο-
ροπηδήματα. Μπάλλες ἀπὸ μασημένο

χαρτί διασταυρώνονταν στὸν ἀέρα, τὰ
παιδιά ἦταν ὅλα σηκωμένα στὸ πόδι,
καὶ μερικά εἶχαν καὶ τὸ θράσος νὰ φω-
νάζουν: «Κάτω ὁ τύραννος! Ἐξω ἀπὸ
τὴν τάξη!» ἐνῶ ἄλλοι τοὺς κρατοῦσαν
τὸ ἴσο χτυπώντας τὰ πόδια καὶ οὐρλιά-
ζοντας: «Κοκορίκο! Ἐξω! Ἐξω! Κο-
κορίκο! Γάβ! Γάβ!»

Τί νὰ κάμω μπροστὰ σὲ τέτοιο χα-
λασμό; «Αναγκαζόμουν καὶ φώναζα τὸν
κ. Βιδό γιὰ βοήθεια. Τί ταπείνωση! «Ο-
ταν ἔμπαινε λοιπὸν στὴν αἴθουσα ὁ πε-
ρίεργος οὗτος ἄνθρωπος, σὰ μὲ μαγεία
γινόταν ἀπόλυτη σιωπὴ κι' ἡ μύγα πὺν
πετοῦσε ἀκούγεται.

«Ο κ. Βιδό ἔκανε μιά βόλτα πάνω-κά-
τω χωρὶς νὰ πει λέξη, ὕστερα μοῦρρι-
χε μιά ματιά (δὲ θὰ ὑπάρχει στὸν κό-
σμο εἰρωνικώτερη ματιά!) κι' ἔδβαινε
ἔξω.

«Ἦμουν πολὺ δυστυχισμένος. Εἶχα
χάσει τὴν ὑπόληψή μου, ντρεπόμουν
νάντικρύσω καὶ τοὺς συναδέλφους μου καὶ
τοὺς προϊσταμένους. . . Καὶ στὸ τέλος
ἤρθε κι' ἡ ὑπόθεση τοῦ μαθητῆ Μπου-
κοράν γιὰ νὰ μάποτελειώσω.

«Ο κ. μαρκήσιος ντὲ Μπουκοράν ἡ-
ταν ἓνα παιδί δεκαπέντε χρόνων, μὲ
χοντρά πόδια, μὲ χοντρά χέρια, μὲ χον-
τρή μύτη καὶ στενὸ μέτωπο, — φυσιο-
γνωμία σωστοῦ καροτέρη. Κι' ἦταν,
παρακαλῶ, μαρκήσιος ἀπὸ αἷμα, μόνος
ἀντιπρόσωπος τῶν εὐγενῶν τῆς ἐπαρ-
χίας.

«Ο Διευθυντὴς τὸν εἶχε μὴ στάξει, καὶ
μὴ βρέξει, γιὰ τὸν ὀνόματι του ἦταν ρε-
κλάμα γιὰ τὸ σχολεῖο. «Ολοι τὸν φώ-
ναζαν «μαρκήσιος» κι' ὅλοι τὸν φοβόν-
ταν. Αὐτὸς ὅμως ἦταν ἓνα τέρας. Δὲ θὰ
βρισκόταν πιδὲ σκληρὸ καὶ πιδὲ αὐθά-
δικο παιδί σ' ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς οἰ-
κουμένης.

Στὴν ἀρχὴ τὰ πηγαίναμε καλᾶ. Μιά
μέρα ὅμως μοῦδωσε μιά τόσο αὐθάδικη
ἀπάντηση, ὥστε ἔνοιωσα τὸ αἷμα μου
νάνάβει.

— Κύριε ντὲ Μπουκοράν, εἶπα κρα-
τώντας τὴν ψυχραιμία μου, πάρτε τὰ
βιβλία σας καὶ βγῆτε ἔξω!

«Ἡ τόλμη μου ἦταν μεγάλη, γιὰ τὴν ὁ
Μπουκοράν δὲν ἦταν καθόλου συνειθι-
σμένος νὰ τὸν μιλοῦν ἔτσι.

«Ἔμεινε στὴ θέση του καὶ μὲ κοίταξε
μὲ κατάπληξη καί, μὰ τὴν ἀλήθεια,
λιγάκι σατισμένος.

«Ἐγὼ κατάλαβα ὅτι ἐμπλέξα σὲ ἄσχη-
μη δουλειὰ, ἀλλὰ εἶχα προχωρήσει πολ-
λὸ πιά κι' ἡ ὀπισθοχώρηση ἦταν ἀ-
δύνατη.

— Εἶπα, νὰ βγῆτε ἔξω, κύριε ντὲ
Μπουκοράν! πρόσταξα πάλι αὐστηρά.

Οἱ μαθητὲς περίμεναν μὲ ἀγωνία. Γιὰ
πρῶτη φορὰ στὴν τάξη μου γινόταν
τόση σιωπὴ.

Τώρα ὅμως ὁ μαρκήσιος εἶχε συνέλ-
θει ἀπὸ τὴν πρῶτη κατάπληξη, καὶ μοῦ

ἀπάντησε μὲ ἀνήκουστη, μὲ ἀφάνταστη
προσυχία κι' αὐθάδεια:

— «Ἀμ' δὲ θὰ βγῶ λέει!; Ἀνάποδα!
Σ' ὀλη τὴν τάξη ἀκούστη» ἓνας ψί-
θυρος θαυμασμοῦ. Ἐγὼ σηκώθηκα ὀρ-
θιος στὴν ἔδρα μου, τρέμοντας ἀπὸ θυμὸ:
— Δὲ θὰ βγῆτε, κύριε; Θὰ τὸ ἴδουμε!

Καὶ κατέβηκα. . .
Μάρτυς μου ὁ Θεὸς ὅτι δὲν κατέβαι-
να μὲ κακὸ σκοπὸ. Ἦθελα μόνον νὰ τὸν
φοβίσω, νὰ τὸν κάνω νὰ βγεῖ. Ἀλλὰ
καθὼς μὲ εἶδε, ἔβαλε κάτι γέλια τόσο
περιφρονητικά, ὥστε χωρὶς νὰ σκεφθῶ
ἄλλο, τὸν ἄρπαξα ἀπὸ τὸ γιὰ νὰ γιὰ νὰ
τὸν πετάξω ἔξω.

Θὰ τὸ πιστέψετε; «Ο ἄθλιος ἄρπαξε
κι' αὐτὸς τὸ σιδερένιο χάρσκα καὶ μοῦ-
δωσε μιά στὸ μπράτσο! («Ακολουθεῖ)

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΤΟ ΑΓΓΑΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

«Απὸ γράμμα τοῦ φίλου μας Πίμμαν
στὴ Διάπλασι ἀντιγράφω αὐτὸ τὸ χαρι-
τωμένο ἀνέκδοτο:

«Ἐνας Ἀγγλος κι' ἓνας Γερμανὸς συ-
ζητοῦσαν. «Ο Ἀγγλος πὺν
οἱ Γερμανοί, κατὰ κανόνα, δὲν μποροῦν
νὰ ἐκτιμῇσουν τὰγγλικά ἄστεϊα.

— Πές μου ἓνα, νὰ ἴδουμε, τὸν προ-
κάλεσε ὁ Γερμανὸς.

«Ο Ἀγγλος τότε τοῦ διηγήθηκε τὴν
ἱστορία τοῦ δέντρου τοῦ Φάρ-Ουέστ (Κα-
ναδά), πὺν ἦταν, λέει, τόσο ψηλὸ, ὥστε
χρειάζονταν δυὸ ἄνθρωποι γιὰ νὰ . .
ἴδουν τὴν κορφὴ του. Ἀφοῦ δηλαδὴ
ὁ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς ἔδλεπε ὅσο ψηλότε-
ρα μποροῦσε, ὁ ἄλλος ἄρχιζε νὰ βλέπει
ἀπὸ τὸ σημεῖο ὅπου εἶχε σταματήσει
τὸ βλέμμα τοῦ πρώτου, κι' ἔτσι κατόρ-
θωνε νὰ ἴδῃ τὴν κορφὴ.

«Ο Γερμανὸς οὔτε κὰν χαμογέλασε.

— Νὰ λοιπόν, τοῦ λέει ὁ Ἀγγλος:
βλέπεις πὺν καὶ σὺ δὲν καταλαβαίνεις
τὸ ἀγγλικὸ χιούμορ;

— «Ὁ! ἀπαντᾷ τότε ὁ Γερμανὸς μ' ὀ-
λη του τὴν εἰλικρίνεια: αὐτὸ δὲν εἶναι
χιούμορ: αὐτὸ εἶναι. . . ἓνα φέμμα!

* *

(«Ὅστοςο πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι
κι' οἱ Γερμανοὶ καταλαβαίνουν τέτοια
ἀστεῖα. Μήπως δὲν ἦταν Γερμανὸς κι'
ὁ Μυγχάουζεν πὺν ἔχει τόσα στὸ περί-
φημο βιβλίο του; Καὶ θυμοῦμαι τώρα
τὴν πολὺ ἀνάλογη ἱστορία τοῦ ἀνθρώ-
που πὺν ἀνέβηκε στὸ φεγγάρι μὲ τὴν
κολοκυθία, καὶ τὴν ἄλλη μέρα πὺν ξε-
ράθηκε, τὴν ἔκαμε σχοινὶ καὶ κατέθηκε
μ' αὐτὸ ὡς τὴ γῆ μὲ τὸν ἀκόλουθο τρό-
πο: «Αμὰ ἔφτανε στὸ τέλος τοῦ σχοι-
νιοῦ, τὸ ἔκοβε ἀπὸ πάνω, τὸ ἔδενε ἀπὸ
κάτω, κι' ἔξακολουθοῦσε. . . Τὰ παλιά
Διαπλάσπουλα θὰ τὸ θυμοῦνται ἀπὸ
τίς «Ψευτιὲς τοῦ Μυγχάουζεν» πὺν τοὺς
διηγήθηκε μιά φορὰ ἡ Κυρά-Μάρθα.)

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

«Ὅσο τὰ πορφυρά τὰ φύματα τοῦ
σμουδραλλιοῦ ὀλημερὶς σφυρίζουν, κά-
τω ἀπ' τὸ ἀπέραντο γαλάζιο τ' οὐρα-
νοῦ: ὅσο, — σὲ χρώματα λογῆς - λο-
γῆς, — κάτω ἀπ' τὸν Κύριο πὺν τοὺς
σαρκάζει, λιώνουν οἱ στρατοί, μᾶζες,
μέσα στὴ φωτιά: ὅσο μιά ἀπαίσια ἄλλο-
φροσύνη ἀλέθει χιλιάδες ἀνθρώπους, γιὰ
νὰ τοὺς κάνει ἓνα σωρὸ πὺν καίγεται
(φτωχοὶ νεκροί! νεκροὶ ἀνάμεσα στὸ
θέρος, στὴ χλόη, στὴ χαρὰ σου, ὦ
Πλάση, πὺν ἔκαμες αὐτοὺς τοὺς ἄν-
θρώπους μ' ὀλη τὴν ἀγιοσύνη σου!), —
ὑπάρχει ἓνας Θεός, πὺν χαμογελᾷ ἄν-
τίκρυ στὰ δαμασκία στρωσίδια τῶν Ἱε-
ρῶν, στὰ θυμιάματα, στὰ μεγάλα τὰ
μαλαματένια δισκοπότηρα, κι' ἀποκοι-
μείται στὸ νανοῦρισμα τῶν αἰώνων. . .
καὶ πὺν λυσσᾷ ὅταν οἱ μανάδες, σφι-
γμένες στὴν ἀγωνία καὶ κλαμμένες κά-
τω ἀπ' τὴν παλιά μαύρη σκούφια τους,
τοῦ ρίχνουν τὸ χοντρὸ τὸν ὀβολό τους,
δεμένο κόμπο ἄκρη στὸ μαντήλι.

(Διασκευή ἀπὸ ποίημα εἰρηνοφίλου)

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

Ο ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΣ ΕΠΙΒΑΤΗΣ

Ἐκίνησα ἓνα πρωτὸ μὲ τὸ τραῖνο γιὰ
νὰ πάω στοῦ ἐξαδέλφου μου τοῦ Γου-
λιέλμου, πὺν ἦταν διαμαρτυρόμενος πα-
πᾶς στὰ περίχωρα τοῦ Ἀντουζ, καὶ μ'
εἶχε προσκαλέσει γιὰ μιά μέρα. Πέρασα
πολὺ ὀραῖα. Ἐπισκεφθήκαμε τὰ καλύ-
τερα ἐξοχικά τοπία καὶ μιλήσαμε γιὰ
χίλια δυὸ πράγματα. Πρὶν φύγω, μοῦ-
δωσε μερικὲς χριστιανικὲς συμβουλές,
προσευχήθηκε μαζί μου, μ' εὐλόγησε
καὶ δεήθηκε στὸ Θεὸ νὰ μ' εὐλογήσῃ.

«Αλλά δὲν πρόκειται τώρα νὰ διηγῇ-

θῶ αὐτά.
Τὸ τραῖνο ἔπρεπε νὰ μὲ φέρει πίσω
στὸ σπίτι, τὸ ἀπόγεμα. Ἀλλὰ ἐγὼ διά-
βαζα ἓνα μυθιστόρημα τοῦ Μπαλζάκ
καὶ τὸ ἔβρισκα τόσο ἐνδιαφέρον, ὥστε
εἶχα κυριολεκτικῶς μεθύσει καὶ κυριευ-
θεῖ ἀπὸ τὴ γοητεία του.

Κατὰ τὸ σουρούπωμα, ὅταν δὲν ἔ-
βλεπα πιά νὰ διαβάσω, ἀναγκάσθηκα
νὰ κλείσω τὸ βιβλίο μου. Τάβαλα μὲ τὸ
βαγόνι, πὺν δὲν εἶχε φωτισμό. Ὑστερα
ἔαφνικά κατάλαβα, ὅτι τὸ βαγόνι ἦταν
σταματημένο. Οἱ ὑπάλληλοι νόμισαν
πὺν ἦταν ἀδειανὸ καὶ τὸ εἶχαν βάλει
μέσα στὴ ρεμίζα ἐνὸς σταθμοῦ.

— Μὰ δὲν ξέρατε, ὅτι ἔπρεπε νὰ
εἶχατε ἀλλάξει τραῖνο; μοῦ εἶπαν. Καὶ
ὅμως φωνάζαμε μὰ ὦρα! Ἀλλὰ φαί-
νεται πὺν ἔσεεις θὰ κοιμόσαστε. Τώρα
πιά πρέπει νὰ περιμένετε ὡς αὔριο τέ-
τοια ὦρα, νὰ πάρετε τὸ τραῖνο πὺν θὰ
περάσει ἀπὸ δῶ.

Δὲν ἦταν καθόλου εὐχάριστο νὰ πε-
ράσω τὴ νύχτα μου μέσα στὸ σκοτεινὸ
αὐτὸ βαγόνι. Ὑστερα δὲν εἶχα βάλει

τίποτα στὸ στόμα μου καὶ τὸ χωρὶς ἡ-
ταν ἀρκετὰ μακριὰ ἀπὸ τὸ σταθμό. Ἐρ-
ρίξα μιά ματιά στὸ χάνι τοῦ σταθμοῦ
καὶ μ' ἔπιασε ἀηδία. Ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια
εἶναι ὅτι καὶ στὴν τσέπη μου δὲν εἶχα
παραπάνω ἀπὸ λίγες δεκάρες.

Βγήκα ἀπὸ τὸ βαγόνι, πῆρα τὸν πρῶ-
το δρόμο πὺν βρήκα στὴν τύχη, κι' ἀ-
ποφάσισα νὰ χτυπήσω τὴν πόρτα ἐνὸς
σπιτιοῦ ἀρκετὰ μεγάλου, μὲ ὀψη καθα-
ρὴ καὶ αἰόληση.

Μοῦ ἀνοίξε μιά γυναίκα. Τῆς διηγῇ-
θηκα ὅτι εἶχα χάσει τὸ τραῖνο, ὅτι ἡ-
μουν χωρὶς λεφτά, ἀλλὰ πεινοῦσα, καὶ
τὴν παρακάλεσα νὰ μοῦ δώσει κάτι νὰ
φάω. Ὑστερα, τῆς εἶπα, ἔδφευγα καὶ
θὰ πῆγαινα νὰ πλαγιάσω στὸ βαγόνι
μου, ὡς αὔριο τὸ πρωί.

«Ἡ καλὴ γυναίκα μ' ἔμπασε μέσα καὶ
πρόσθεσε ἀμέσως ἓνα σερίτσιο στὸ
στρωμένο τραπέζι. «Ο ἄντρας τῆς δὲν
ἦταν ἐκεῖ. «Ο γέρος πατέρας τῆς ἦταν
καθισμένος κοντὰ στὴ φωτιά (γιὰ τὸ
δωμάτιο χροσίμεινε καὶ γιὰ κουζίνα) κι'
ἡ σιωπὴ του μὲ στενοχωροῦσε, γιὰ τὴν
μοῦ φαινόταν καθόλου εὐνοϊκὴ γιὰ μένα.

Ἐαφνικά, εἶδα πάνω σὲ μιά ἐταξέρα
μιά Βίβλο καὶ κατάλαβα ὅτι βρισκόμουν
σὲ οἰκογένεια διαμαρτυρομένων. Τοὺς
εἶπα τότε, ὅτι γύριζα ἀπὸ τὸν ἐξαδέλφου
μου τὸν παπᾶ. Εὐθὺς ὁ γέρος σηκώθη-
κε. Γνώριζε τὸν ἐξαδέλφου μου, καθὼς
καὶ τὸν παπὸν μου, πὺν ἦταν κι' οὗτος
παπᾶς, καὶ μοῦ μίλησε γι' αὐτοὺς μὲ
ἄπειρο σεβασμό.

Σὲ λίγο, τὰ παιδιά γύρισαν ἀπὸ τὴν
δουλειὰ. Ἦταν μιά μεγάλη κόρη καὶ
τρεῖς γιοί. Ὀραῖα παιδιά, μὲ μιά πρῶ-
τη σοβαρότητα στὸ πρόσωπο καὶ μὲ πολ-
λὸ πιδὲ λεπτὰ χαρακτηριστικά ἀπὸ τοῦ
γέρου. Ἡ μητέρα ἔφερε ἀμέσως τὴν ἀ-
χνιστὴ σούπα, κι' ἐπειδὴ τὴ στιγμή ἐ-
κείνη ἔτυχε νὰ μιλῶ, μοῦκοψε τὴ φρά-
ση στὴ μέση μ' ἓνα διακριτικὸ νόημα,
κι' ὁ γέρος τότε εἶπε τὴν ἐπιτραπέζια
προσευχή.

«Ἀπάνω στὸ φαγητό, μιλήσαμε λιγά-
κι ὅλοι, καὶ τὰ παιδιά. Τί φρό-
νιμα, τί μυαλωμένα λόγια! Θαύμαζα κι'
ἀπὸ μέσα μου δὲν πίστευα πὺν βρισκό-
μουν σὲ μιά οἰκογένεια γεωργῶν τῆς
Νορμανδίας.

Μετὰ τὸ φαγητό, ζήτησα νὰ μοῦ ἐ-
πιτρέψουν νὰ φύγω, ἀλλὰ οἱ καλοὶ ἄν-
θρωποι δὲν τὸ ἐννοοῦσαν ἔτσι. Ἡ μητέ-
ρα εἶχε σηκωθεί καὶ μοῦ ἐτοίμαζε κρε-
δάτι. «Ο μεγάλος γιὸς θὰ κοιμόταν μὲ τὸ
δεύτερο κι' ἐγὼ ἔβλεπα στὸ δωμάτιο καὶ
στὸ κρεβάτι του, ὅπου ἡ μητέρα ἔστρω-
σε ρούχα καθάρια, σκληρὰ καὶ μωσκο-
δολισμένα ἀπὸ λεβάντα.

«Ἡ οἰκογένεια συνήθιζε νὰ πλαγιάζει
νωρίς, γιὰ τὴν ὅλη ξυπνοῦσαν μόλις φώ-
τιζε. Μοῦ εἶπαν ὅμως, ὅτι μποροῦσα, ἂν
ἤθελα, νὰ μείνω κάμποσον ὦρα νὰ δια-
βάσω τὸ βιβλίο πὺν εἶχα μαζί μου, — τὸ

βιβλίο αὐτὸ πὺν μοῦφερε τόση ἀναπο-
διά! — Σεῖς καθήστε ὅσο θέλετε, μοῦ
εἶπε ὁ παπὸς. Ἐμεῖς ὅμως δὲ χαλοῦ-
με τίς συνήθειές μας καὶ δὲν πρέπει νὰ
μᾶς παρεξηγήσετε.

Σηκώθηκε τότε κι' ἔφερε στὸ τρα-
πέζι τὴ Βίβλο, πὺν ἦταν πάνω στὴν ἐ-
ταξέρα. Ἡ μητέρα καὶ τ' ἀγγόνια κά-
θησαν πάλι ἡσυχὰ στὸ τραπέζι, σὲ στά-
ση εὐλάβειας, πὺν ἦταν πολὺ φυσικὴ.

«Ο γέρος ἀνοίξε τὸ ἱερὸ βιβλίο καὶ
διάβασε μ' ἐπισημότητα ἓνα κεφάλαιο
τοῦ εὐαγγελίου κι' ἔγινε ψαλμὸ. Γονά-
τισαν ὅλοι, καθένας μπροστὰ στὴν καρέ-
κλα του, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γέρο, πὺν ἔμει-
νε ὀρθιος. Ἦταν ὀραῖος, καθὼς εἶχε ἀ-
κουμπήσει τὰ χέρια του πάνω στὸ βι-
βλίο, κλειστὸ τώρα πιά, καὶ μὲ τὰ μά-
τια μισοκλεισμένα, πρόφερε μιά βραδυ-
νὴ προσευχή, ὅπου, καθὼς θυμοῦμαι, εὐ-
χαρίστηκε τὸ Θεὸ γιὰ τὴν «ἐδείξε τὴν πόρ-
τα του στὸν ξένο», καὶ τέλος εἶπε τὸ
Πάτερ ἡμῶν.

«Ἐγινε μικρὴ σιωπὴ κι' ὕστερα ἔνα-
ἔνα τὰ παιδιά σηκώθηκαν.

«Ὀλ' αὐτὰ ἦταν τόσο ὀραῖα καὶ τόσο
γαλήνια μέσα στὸ εὐλογημένο ἐκεῖνο
σπιτάκι τῶν γεωργῶν, ὥστε ἡ καρδιά
μου ἦταν τὴ στιγμή ἐκείνη ὀλη μαζί
τους. Καὶ μοῦ φάνηκε τόσο οὐράνιο τὸ
φιλὶ ἐκεῖνο πὺν ἀπόθεσε ὁ παπὸς στὸ
μέτωπο κάθε παιδιοῦ μὲ τὴ σειρά, ὡ-
στε, χωρὶς νὰ τὸ πολυσκεφθῶ, πλησία-
σα κι' ἐγὼ καὶ τοῦδωσα τὸ μέτωπό μου
νὰ μὲ φιλήσῃ καὶ μένα.

(André Gide)

ΜΙΚ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

7. Διγόντερο βάρος!

«Ὅταν καμμιὰ φορὰ κρατεῖτε δέματα
ἀπὸ φῶνια ἢ τὴν τσάντα ἢ τὸ καλάθι
σὲ ἐκδρομὲς κτλ. πὺν σὰς βαρύνουν,
νὰ κάτι πὺν ἀπλοποιεῖ ἀρκετὰ τὸ ζή-
τημα: Βάλτε κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλῃ
σας μιά δέσμη ἀπὸ πέντ' ἔξη ἐφημερί-
δες. Ἀφ' ἐνὸς τότε ἀπομακρύνεται τὸ
δέμα ἀπὸ τὸ γόνατο κι' ἀποφεύγετε ἔ-
τσι ἐκείνη τὴν ἐνοχλητικὴ προστριβή, κι'
ἔπειτα γίνεται πραγματικὰ ἐλαφρότερο
ὅ,τι κρατεῖτε.

Αὐτὸ ἐξηγεῖται ἀπὸ τὴ μοίρασι τοῦ
βάρους. Τὸ χέρι δηλ. πὺν βαρύνει τὸ δέ-
μα, δὲν στηρίζεται ἀποκλειστικὰ στὸν
ὄμο, παρὰ καὶ στὶς ἐφημερίδες, πὺν ἀ-
κουμποῦν πάλι σ' ἓνα μέρος τῶν πλευ-
ρῶν. Ἔτσι τὸ βάρος τοῦ δέματος ἔμει-
νε βέβαια τὸ ἴδιο, ἀλλὰ, μοιρασμένο
στὸν ὄμο καὶ στὶς πλευρές, μᾶς φαίνε-
ται λιγότερο.

ΕΜΜ. Π. Κ.

ΠΡΑΣΙΝΟΙ ΚΑΙ ΒΕΝΕΤΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ BRUYÈRE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

«Αλογα και οδηγός, τρέχοντας από ρυτῆρος, θέλησαν να κάνουν μια τεχνική στροφή και να σταθούν μπροστά στο σπίτι. Αλίμονο, αλίμονο! Το πόδι της Μαργαρίτας σκόνταψε σ' ένα χαλίκι, του Πέτρου σέ μια γλάστρα, κι' οι δυό τους ξαπλώθηκαν φαρδείς-πλατείς χάμω, παρσύροντας τη Μαγδαληνή, τον Ζοζό και τον Παύλο ακόμη. Και όλοι μαζί κατακύλησαν κι' έπεσαν πάνω σέ μια σειρά από γλάστρες με γεράνια, το καμήρι της θειάς Αγλαίας.

Φωνές, κλάμματα, θόρυβος, φασαρία, τίποτε δεν έλειψε. Η Πουλχερία και ο Σουλπίκιος έρμησαν στον τόπο της καταστροφής, για να σηκώσουν τους ενόχους.

— Βρωμόπαιδα! φώναζε η Πουλχερία με τη σκούφια της άνω-κάτω.

Έντωμεταξύ το λαμπρό τέθριππο άρμα σηκωνόνταν με κόπο και σ' έλειπνῆ κατάσταση.

Στο μέτωπο της Μαργαρίτας είχε σχηματισθεί μια φοβερή τσούμπα, που πρίζονταν από στιγμή σέ στιγμή· στο μάγουλο του Πέτρου ένα φοβερό γδάρσιμο. Το γόνιμο της Μαγδαληνής ήταν καταματωμένο.

Όσο για τον Ζοζό, αυτός εξακολουθούσε να είναι ξαπλωμένος μπρούμυτα, με τα μούτρα χωμένα μέσα σέ μια σπασμένη γλάστρα, και ξεφωνίζε, που να ραγίζεται ή καρδιά του ανθρώπου.

Ο Παύλος μόνο ήταν σῶος κι' αβλαβής, άλλ' αντί γι' αυτόν είχε πάθει συμφορές μεγάλες το κοστούμι του. Όσο για τα γεράνια, αυτά τα άμοιρα είχαν πληρώσει τις άμαρτίες όλων. Τρεις γλάστρες είχαν σπάσει δόλοτελα και τα λουλούδια ήταν πεταγμένα χάμω, με τις ρίζες βγαλμένες έξω, τα φύλλα και τα άνθη τσαλαπατημένα, το χώμα σκορπισμένο. Και τα γεράνια αυτά ήταν ακριβώς τα ωραιότερα.

Η Πουλχερία δερνόταν μπροστά σ' αυτό το θέαμα, ενώ ο αγαθός Σουλπίκιος σήκωνε τις υπόλοιπες γλάστρες, βεβαιώνοντας ότι ή ζημιά είχε περιορισθεί στις τρεις πρώτες μονάχα.

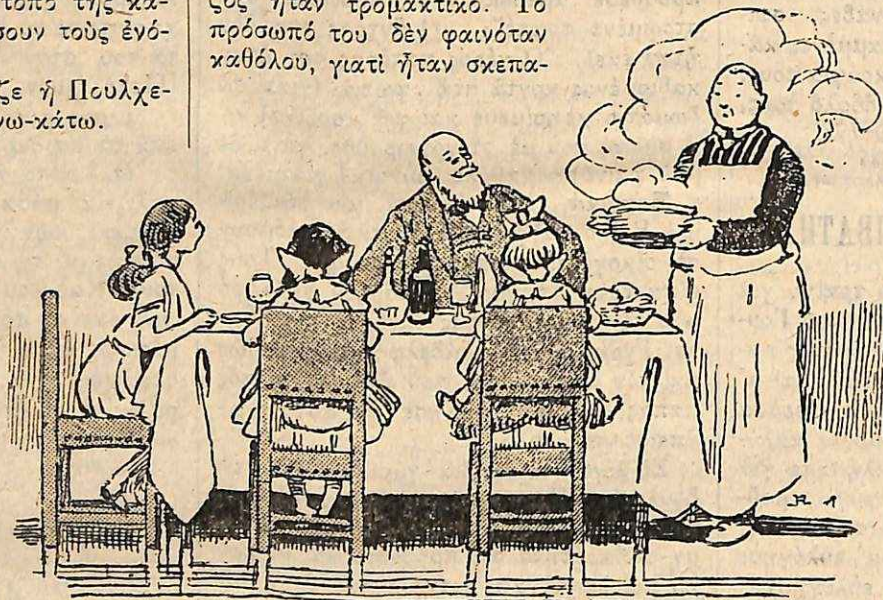
Καταντροπιασμένοι οι ένοχοι, και νουθετώντας την καταιγίδα να πλησιάσει, άρχισαν να κλαίνε περισσότερο από φόβο παρά από πόνο. Η δεσποινίς Αγλαία είχε τρελλαθεί από την άνησυχία της.

«Ω, Θεέ μου, αῖματα! είχαν πληγωθεί ; . .

— Γρήγορα νερό, ξέιδι. Κι' αυτός ο μικρός, ποιος ξέρει τί έχει πάθει!

Ο κύρ-Ζοζός έκμεταλλευόταν την περίπτωση όσο μπορούσε καλύτερα. Δεν έδειχνε καμμία διάθεση να σηκωθεί και μόνο έδραζε πνιγμένες φωνές, ενώ τα πόδια του, που ξεπρόδαιναν μέσα από ένα σωρό συντρίμματα, κλωτσούσαν τον αέρα με μανία. Το άλογο Ζοζός είχε μείνει άλογο ως το τέλος.

Όστος το δυνατό χέρι του Σουλπίκιου τον σήκωσε από κάτω, θέλοντας και μή. Το θέαμα που παρυσίαζε ο Ζοζός ήταν τρομακτικό. Το πρόσωπό του δεν φαινόταν καθόλου, γιατί ήταν σκεπα-

«—Νά ένα ώρατο στυφάδο! φωνάζει ο θεῖος Βαρνάβας».

σμένο από ένα παχύ στρώμα μαύρης λάσπης.

— Θεέ μου, μπορεί νάχη στραβωθεί!

— Η νάχη σπάσει τη μύτη του!

Όλοι περικύκλωσαν τον μικρό με άνησυχία, ακόμη κι' οι μεγαλύτεροι. Τέλος, με τη βοήθεια άφθονου νερού, φανερώθηκε ή αλήθεια συγχρόνως και το πρόσωπο του κ. Ζοζό, σῶον και αβλαβές.

Ο Ζοζός δεν είχε πάθει τίποτα ευτυχώς, εκτός από ένα μεγάλο φόβο. Κι' οι φωνές του είχαν αίτια μόνο την τρομάρα του.

Ο θεῖος όμως Βαρνάβας τον παρακάλεσε να πῆ μ' ένα τέτοιο τρόπο, που κι' αυτός κι' όλοι οι άλλοι, πληγωμένοι και μή, ήσυχασαν στο λεπτό.

Τα δάκρυα στέγνωσαν και τα μαντήλια χώθηκαν στις τσέπες.

— Έμπρός, πάμε, είπε ο θεῖος Βαρνάβας. Πολὺς θόρυβος για το τίποτα.

— Για το τίποτα! φώναζε ή θειά Α-

γλαία δείχνοντας τα οίκτρα γεράνια της. Έκει στ' αλήθεια ή καταστροφή ήταν άνεπανόρθωτη. Η Πουλχερία, ήσυχασμένη πιά για τούς δῆθεν πληγωμένους, κλαιγόταν μαζεύοντας τα συντρίμματα.

— Αχ, δεσποινίς! Το ώρατο μας το κόκκινο . . . και το τριανταφυλλί το άνοικτό . . . και το λευκό το διπλό, που έτοιμάσαμε για το προσκυνητάρι της Παναγίας!

Η θειά Αγλαία, με τα χείλια σφιγμένα και τα μάτια θολωμένα, συμμερίζοταν χωρίς να μιλή την άπελοισία της γριάς υπηρέτριας.

— Ό,τι έγινε, έγινε, είπε στο τέλος με κόπο. Τα κακόμοιρα τα λουλούδια μου πάνε χαμένα. Φέτος το προσκυνητάρι της Παναγίας θά μείνῃ χωρίς λουλούδια.

Στα λόγια αυτά όλα τα κεφαλάκια έσκυφαν ντροπιασμένα.

— Ας σῶς χρησιμεύσῃ αυτό για μάθημα, είπε στο τέλος ή θειά, και τώρα πάμε στο σπίτι.

Με συγχωρείτε, μιᾶ στιγμή, διέκοψε ο θεῖος Βαρνάβας, την ώρα που οι ταραξίες περνούσαν μπρός του με το κεφάλι. Μπορείτε να μου πῆτε, σῶς παρακαλώ, ποιος σῶς επέτρεψε να παίξετε μαζί;

Και καθώς κανείς δεν άπαντούσε, ή φωνή του έγινε πιο αυστηρή.

— Ποιος σῶς το επέτρεψε;

— Εγὼ μιᾶ φορά όχι, είπε ή θειά Αγλαία, μιᾶ φορά ύστερα από τόσα χρόνια, και είμαι το ίδιο έκπληκτη όσο και σεις, ξάδελφέ μου.

Δεν άμφιβάλλω γι' αυτό το πράγμα, ξαδέλφη μου· πρέπει λοιπόν κανείς να συμπεράνῃ, ότι τα παιδιά πήραν μονάχα τους τὴν άδεια.

Και μόνο ο τόνος, με τον όποτον έλεγε ο θεῖος Βαρνάβας αυτά τα λόγια, έδινε να καταλάβῃ ο καθένας ότι το πράγμα αυτό δεν επιτρεπόταν με κανένα τρόπο να επαναληφθῇ.

Τα παιδιά, δειλιασμένα και ταραγμένα, το κατάλαβαν.

— Και τώρα, είπε ή θειά Αγλαία, πάμε σπίτι. Είναι ώρα για φαγητό.

Κι' έφυγε με μεγαλοπρέπεια, ακολουθούμενη από τούς τέσσερις άνεψιούς της.

Στο τραπέζι, διάταξε κι' ο θεῖος Βαρνάβας με βροντερή φωνή, τραβώντας τις τρεις άνεψιές του από την αντίθετη πόρτα.

«Αλλά, αλλά . . . το σπίτι το τόσο μεγάλο και το χωρισμένο στα δυό, δεν είχε παρά μιᾶ μόνο τραπεζαρία. Πολὺ μεγάλη βέβαια, αλλά μιᾶ και μόνη. Και καθώς δεν μπορούσε κι' αυτή να χωρισθῇ στα δυό, ο θεῖος Βαρνάβας κι' ή θειά Αγλαία αποφάσισαν να τη χρησιμοποιούν κι' οι δυό μαζί, αλλά χωριστά ο ένας άπ' τον άλλον.

Πρός στα δεξιά, ένα παράθυρο, μιᾶ πόρτα και μερικά τετραγωνικά μέτρα άποτελοῦσαν την περιοχή της θειάς Αγλαίας. Απ' αυτή τη μεριά όλα άστράφταν από καθαριότητα, τα έπιπλα, το πάτωμα, τα τζάμια.

Στο άριστερό τμήμα, βασίλευε ο θεῖος Βαρνάβας. Κι' εκεί ήταν μιᾶ πόρτα, ένα παράθυρο και τα ίδια τετραγωνικά μέτρα. Ήταν όμως και σκόνῃ, και άκαταστασία, και όλα όσα βρίσκει κανείς στο σπίτι ενός εργένη.

Στή μέση της κάμαρας, ένα αρκετά ψηλό παραβάν έριξε τα σύνορα του βασιλείου του καθενός. Δυστυχώς το παραβάν αυτό δεν είχε μακρὸς ανάλογο με το ύψος του. Κι' έτσι δεν έκρυβε παρά ένα μέρος μονάχα άπ' την κάμαρα. Κι' ακριβώς εκείνο που δεν έκρυβε, ήταν τα δυό τραπέζια του φαγητού, που είχαν αναγκασθεί να τα σπρώξουν σχεδόν στις άκρες, για να τοποθετήσουν τ' άλλα άπαραίτητα έπιπλα. Γιατί όσο μεγάλη κι' αν ήταν ή κάμαρα, δεν μπορούσε να χωρέσῃ με άνεση τις έπιπλώσεις από δυό τραπεζαρίες. Την ώρα λοιπόν του φαγητού, κανένας άπ' τούς δυό ξαδέλφους δεν έτρωγε έντελῶς μονάχος του, άλλ' αυτό δεν πείραζε και κανένα. Γιατί, επειδή φερνόταν μεταξύ τους, παρ' όλες τις διαφορές τους, δεν ένοχλούσε διόλου ο ένας τον άλλον, κι' έφθαναν μάλιστα τη λεπτότητα ως την ύπερβολή.

Τώρα όμως τα πράγματα γίνονταν διαφορετικά. Την ώρα που ο θεῖος, ακολουθούμενος από τα κορίτσια, περνούσε τη μιᾶ πόρτα, ξεπρόβαλλε στην άλλη ή θειά με τ' άγόρια.

— Θα φάμε μαζί! Τι ώρατα!

Η άναφώνηση αυτή, βγαλμένη από έπτά στόματα, έπесе σέ μιᾶ παγερή σιωπή. Ο θεῖος Βαρνάβας επέβαλε σιωπή στις άνεψιές του, κι' ή θειά Αγλαία, χωρίς να πῆ τίποτε, έδειξε στους άνεψιούς της το στρωμένο τραπέζι.

Έκπληκτα τα παιδιά κάθησαν στις θέσεις τους. Το παραβάν σταματοῦσε ακριβώς στή μέση τῶν τραπεζιών έτσι, ὥστε ο θεῖος κι' ή θειά έμεναν άθέατοι ο ένας άπ' τον άλλον· τα παιδιά όμως που ήταν καθισμένα άντικρύ τους, βλέπονταν θαυμάσια.

Ο Σουλπίκιος κι' ή Πουλχερία παρυσίαστηκαν την ίδια στιγμή από το μέρος τους ο καθένας, κρατώντας στα χέρια τους από μιᾶ μεγάλη σουπιέρα.

— Πεινώ, δήλωσε ο Ζοζός. Πεινώ πολὺ αλλά ζέ σέλω σουπά.

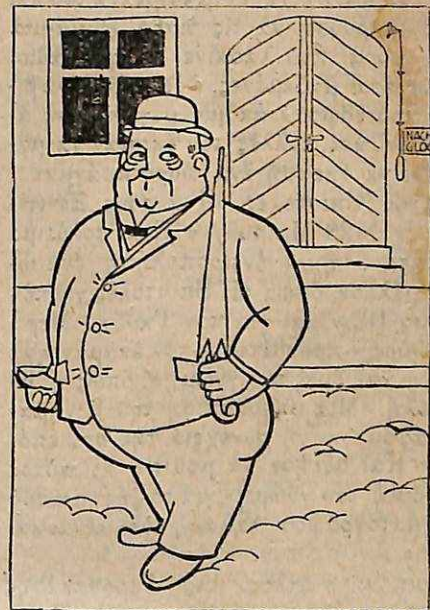
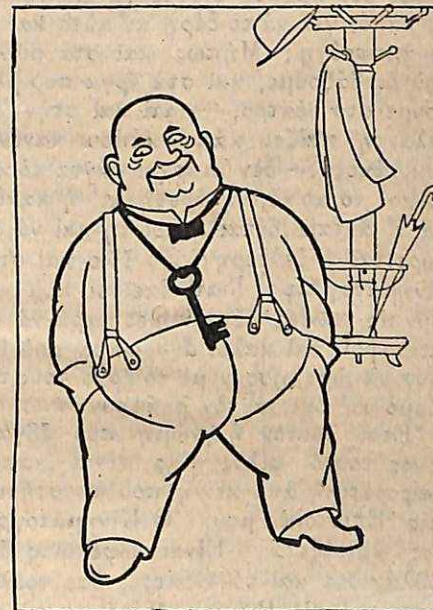
Η θειά Αγλαία είχε δίχως άλλο κουφαθεί, γιατί δεν έδειξε πῶς άκουσε τη δήλωση του κύρ-Ζοζό. Γέμισε τα τέσσερα πιάτα τῶν άνεψιῶν της, και φαίνεται πῶς ή πείνα του Ζοζό είχε μεγαλύτερη έπιρροή άπ' τις ιδέες του, γιατί

άδειασε το πιάτο του χωρίς να πῆ λέξη. Η Πουλχερία τώρα άκουμπούσε στο τραπέζι μιᾶ πιατέλα με ώρατα φρέσκα φασολάκια.

— Δεν μ' άρέσουν, είπε ο Πέτρος. — Τόσο το χειρότερο για σένα, φίλε μου, άπάντησε ή θειά. Θα φᾶς ψωμί. (Ακολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

«Ο κ. Αφηρημένος πολλές φορές ξεχνά το κλειδί του σπιτιού κι' άναγκάζεται, γυρίζοντας τη νύχτα, να χτυπά όρσε το κουδούνι ὥς που να ξυπνήσουν και να του άνοίξουν. Για να μη τὴν ξαναπάθῃ, έκείνο το βράδυ, πέρασε το κλειδί σ' ένα κορδόνι και το φόρεσε σάν εγκόλπιο στο στήθος του, από μέσα. Αλλά όταν γύρισε, με βροχή κιόλα, στο σπίτι του, ψάχτηκε, ψάχτηκε, γδύθηκε, μᾶ δεν το βρήκε πουθενά. Το γιατί το βλέπετε στην τελευταία εικόνα: Ο κ. Αφηρημένος έπαιξε ὅλο το βράδυ μπιλιάρδο, και με τις ζωηρές κινήσεις που έκανε, το κλειδί πῆγε στην πλάτη του! . .

ΑΔΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΝΑΣ ΒΟΥΒΟΣ ΠΟΥ ΜΙΛΗΣΕ

Αγαπητοί μου,

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ευχαρίστηση μου προξένησε ένα μεγάλο γράμμα, πού μου έστειλε από την Αταλάντη ο καλός μας φίλος **Κοσμάς Αθ. Γεροθανάσης**. Θέλησε να μου πει πόσο διασκέδασε κι' ωφελήθηκε από τις «Αθηναϊκές Επιστολές» του 1928, πού τις διάβασε όλες μαζί, γιατί το παιδί είχε τα μνημάτά του και δεν ευκαιρούσε να τις διαβάξω μιά-μιά κάθε φορά πού λάβαινε το φυλλάδιο. Αλλά έτσι μαζεμένες, λέει, σαν ένα βιβλίο, του έδωσαν ακόμα μεγαλύτερη απόλαυση, και πολλές τόν έκαμαν να μάθω και να σκεφθώ ένα σωρό πράγματα, όπως οι Επιστολές «Για τους Ξενιτεμένους», «29 Μαΐου», «Ένα πολύτιμο ένστικτο», ή να όνειροπολήσω ένα ωραίο μέλλον, όπως οι Επιστολές για τόν Ιούλιο Βέρν και για τόν Γκούζη. Μερικές όμως—προσθέτει,—τόν έκαμαν «να βγάλω και δική του γνώμη», όπως ή Επιστολή «Μιά υπεράσπιση του Κινηματογράφου» κι' ή συνέχεια της στο επόμενο. Και θέλησε να μου πη κι' αυτός τή «δική του γνώμη» για τή ζήτημα του Κινηματογράφου. Δηλαδή αυτό είναι και τόν κύριο του.

Λοιπόν, ο φίλος μας Γεροθανάσης βρίσκει μεγάλη χρησιμότητα στον Κινηματογράφο. Παραδέχεται βέβαια πως είναι προτιμότερο να βλέπω κανέναν τούς μεγάλους ήθοποιους στο θέατρο, όπου μιλούν κιόλα, παρά στην όθονη, πού παίζουν βουβά. Αλλά είναι εύκολο λέει να τούς βλέπω κι' ένας πού ζει στην Ελλάδα, και μάλιστα σε μιά μικρή επαρχιακή πόλη; Ο Γιάννης π. χ., ο μεγάλος καλλιτέχνης, θα πήγαινε ποτέ να παίξει... στην Αταλάντη; Όχι βέβαια. Θα ζητούσε τόσα λεπτά, πού ή καϊμένη ή Αταλάντη δε θαχε να τά δώση. Πηγαίνει όμως με τόν Κινηματογράφο κι' ο φτωχότερος μπορεί να τόν ιδή στην όθονη. Τώρα μάλιστα πού εφευρέθηκε κι' ο «Κινηματογράφος πού μιλεί», — να ένας βουβός πού μίλησε! — θα μπορεί καθένας, όπου κι' αν βρίσκεται, όχι μόνο να βλέπει, παρά και νακούη τούς μεγάλους καλλιτέχνες. Πολύ χρήσιμη λοιπόν, πολύ ευεργετική ή μεγάλη αυτή εφεύρεση...

Όσο για τήν υγεία τών θεατών, ο φίλος μας φρονεί πως εξασφαλίζεται, αν ο Κινηματογράφος είναι πάντα θερμός, αν δηλαδή λειτουργή στο υπαίθρο, στόν καθαρό αέρα, κι' όχι μέσα σε σκοτεινές χειμωνιάτικες σάλες όπου θεριεύουν τά κάθε λογής μικρόβια. Για τόν κούρασμα πάλι τών ματιών και τού μυαλού, πού φέρνει ο Κινηματογράφος, ρωτά: Μή-

πως και τὰ βιβλία, τὰ μαθήματα, ή Αριμνητική. ή Άλγεβρα, δέν κουράζουν μυαλό και μάτια; Όταν δέν γίνεται κατάχρηση, ή βλάβη είναι μικρή κι' ασήμαντη. Επιτέλους τί γίνεται στόν κόσμο, τί κάνει ο άνθρωπος, χωρίς μικρή ή μεγάλη κούραση; Κι' ή διασκέδαση κουράζει, κι' ή ζωή ή ίδια κουράζει... Κι' ο φίλος μας έρχεται στο ζήτημα της ήθικης βλάβης πού μπορεί νάχη ένας νεαρός θεατής, βλέποντας τά κακά και τάσχημα πού παρουσιάζουν πολλές φορές οι ταινίες. Και ρωτά: Μαζί με τόν καλό, δέν πρέπει ο νέος να βλέπει και τόν κακό, για να τόν ξέρη κι' αυτό και να τόν αποφεύγει; Μήπως και στα βιβλία πού διαβάζουμε, και στα έργα πού βλέπουμε στο θέατρο,—γιατί και στην Αταλάντη παίζει κάπου-κάπου κανένας «θιασάκος»,—δέν υπάρχει πάντα τόν καλό και τόν κακό, ή άρετή κι' ή κακία, για ν' ανταμοιβεται ή πρώτη και να τιμωρείται ή δεύτερη; Τό ίδιο και στόν Κινηματογράφο. Γιατί εκείνοι πού κάνουν τις ταινίες, δέν μπορεί παρά να είναι σοφοί και καλοί άνθρωποι, πού θέλουν να ωφελήσουν με τόν έργο τους τόν κόσμο κι' όχι να τόν βλάψουν...

Έτσι λοιπόν ή γνώμη πού έβγαλε μόνος του ο φίλος μας είναι κάπως διαφορετική από κείνη πού υποστήριξε στις Επιστολές μου. Ο Κινηματογράφος χρειάζεται. Είναι ωφέλιμος όσο τουλάχιστο και τόν Θεάτρο, όσο τουλάχιστο και τόν Βιβλίο. Μόνο να μη γίνεται κατάχρηση, και τή Κινηματοθέατρα να είναι πάντα θερμά. Ό, μάλιστα, αυτά είμαι ολοπρόθυμος να συμφωνήσω. Λίγος Κινηματογράφος τόν καλοκαίρι, στο υπαίθρο, αν προβάλλη μάλιστα διαλεχτές ταινίες, μπορεί μάλλον να ωφελήση παρά να βλάψη. Τόν κακό όμως είναι πού τόν καθαυτό Κινηματοθέατρο είναι χειμωνιάτικο, κλειστό, σκοτεινό κι' επειδή τραβά πολύ, οι άνθρωποι, μικροί και μεγάλοι, τού κάνουν τέτοια κατάχρηση, ώστε με τόν δικόν τους άνησυχήσαν οι παιδαγωγοί κι' οι υγειονόμοι, και χτύπησαν τόν κώδωνα τού κινδύνου, — ενός κινδύνου όχι μόνον τήν άλληθρία πού μου. Όσο για μένα, περισσότερο, νομίζω, έτόνισα τή βλάβη της καλαισθησίας. Έχω γράψει κι' άλλες Επιστολές, πού ίσως δέν τις διάβασε ο φίλος μας, γιατί δέν είναι στόν τόμο του 1928... Και στις Επιστολές εκείνες εξήγησα πως ή αληθινή θεατρική τέχνη βρίσκεται μόνο στο αληθινό θέατρο,—αυτό πού έχει κυριότως όργανό του τόν λόγο,—και πως ο Κινηματογράφος είναι μιά μίμηση, μιά παρωδία, κάτι μισό, λειψό. Για να τόν συμπληρώσουν μάλιστα, σκέφθηκαν να τόν συνδυάσουν με τόν φωνογράφο και να κάνουν, τώρα τελευταία, τόν βουβό να μιλά... Αλλά ούτε μ' αυτό, βεβαιωθή-

τε, ο Κινηματογράφος, ως Τέχνη, δέν θα φτάση τόν αληθινό Θεάτρο. Έγώ μάλιστα νομίζω πως ή «παρωδία» θα είναι ακόμα πιο χυπητή, όταν, αντί για τή ζώσα φωνή ενός ήθοποιού, θακούμε τήν υπόδοραχη αναπαραγωγή της από μιά μηχανή. Για ναχουμε τήν αυταπάτη πως βρίσκομαστε σε αληθινό θέατρο, ή μηχανή αυτή πρέπει να νάναι τόσο τέλεια, κι' ακόμα να ανταποκρίνεται με τήν άλλη,—της αναπαραγωγής τών προσώπων και τών πραγμάτων,—τόσο καλά, πού πολύ δύσκολα και σπάνια θα πετυχαίνεται. Τις περισσότερες φορές ή έκφραση κι' ή χειρονομία τού ήθοποιού θα είναι αταίριαστη με τά λόγια του. Θα έκφράζει «σε συγχωρώ!» και θα λέη «σε τιμωρώ!» Ωραία διασκέδαση!

Τό γενικό συμπέρασμα:

Α'. Ο Κινηματογράφος είναι και θα είναι πάντα μιά Τέχνη κατώτερη από τήν Τέχνη τού αληθινού Θεάτρου.

Β'. Αλλά κι' έτσι, έχει και θαχη πάντα μιά σχετική χρησιμότητα, αρκεί να μη γίνεται κατάχρηση. Γιατί ή κατάχρηση θαφέρει, μαζί με τή βλάβη της καλαισθησίας πού φοβούνται οι αισθητικοί, κι' όλες τις άλλες πού άνησυχούν τούς παιδαγωγούς και τούς υγειονόμους. Ό, ή κατάχρηση! μάλιστα και πού ωφέλιμο πράγμα δέν τόν κάνει βλαβερό κι' ολέθριο; Θέλετε άλλο από τόν Παιδικό Κινηματογράφο, τόν υγιεινό, τόν ήθικό, τόν διδακτικό, με τις ταινίες τις καμωμένες ξεπίτηδες για τή νεολαία; Λοιπόν, ένα παιδί πού θαχανε κατάχρηση τού Παιδικού Κινηματογράφου, θα καταντούσε ήλίθιο!

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΤΟΡΓΗ

Η Μαρία έτυχε κάποτε νάρρωσθήσε μακριά απ' τόν σπίτι της. Βρισκόταν εκεί-πέρα στην έσοχή, μέσα στα τραγούδια τών τζιτζικιών, μέσα σ' έναν άερα γιομάτο ευωδιές και δροσιά. Έκει ή άρρώστια της θάταν πολύ ελαφρότερη παρά αν βρισκόταν κάτω στην πόλη. Θαπρεπε να νάναι πολύ ευχαριστημένη πού βρέθηκε εκεί πάνω. Και όμως. Η στενοχώρια της ήταν τόσο μεγάλη! Δέν μπορούσε και κείνη να καταλάβη στην αρχή γιατί σφιγγόταν τόσο πολύ ή καρδιά της, γιατί αισθανόταν τέτοιο βαρύ πλάκωμα. Μά σιγά-σιγά έδωσε τήν εξήγηση μόνη της. Είχε διακρίνει τή στενοχώρια και τήν άνησυχία πού είχε σκορπίσει σ' όλους τόν φιλικό της σπίτι πού τή φιλοξενούσαν. Κι' ακόμα έδλεπε τή μελαγχολία όλων πού τήν περιτριγύριζαν. Όχι. Δέν ήταν μόνο Μαρία! Αν βρισκόταν σπίτι της, τά πράματα θάταν πολύ άπλούστερα. Δέ θαχε τολάχιστον κείνο τόν πλάκωμα

πού της πίεζε τόν στήθος καθώς αισθανόταν τή μελαγχολική ατμόσφαιρα πού εκείνη είχε σκορπίσει.

Κι' έπειτα είχε κι' έναν άλλο καϊμό, πού αυτόν δέν τολμούσε να τόν έμπιστευτεί ούτε στόν έαυτό της: Θαθέλε να βρισκόταν κοντά στην μαμμή της. Ό, δέν είχε παράπονο! Στο σπίτι αυτό τήν περιποιόνταν περισσότερο απ' όσο μπορούσε να φανταστεί κανείς. Τήν άγαπούσαν και τήν πρόσεχαν σάν κάτι ολότελα δικό τους. Μήπως δε θυμόταν τάνήσυχια και γεμάτα άγωνία βλέμματα τού Πίπη, όταν έτοιμαζόταν να της βγάλουν τόν θερμόμετρο, και τή νευρική και λιγάκι άπλοϊκή άνυπομονή της Νίτσας πού πρόσμενε, μετά τήν άσπιδρίνη πού της είχαν δώσει, να της πέσει ο πυρετός; Κι' ακόμα τις στοργικές φροντίδες της μεγαλύτερης φίλης της πού είχε αναλάβει τά καθήκοντα άφισιωμένης νοσοκόμας; Όλα τή συγκινούσαν βαθιά μάλιστα και τή στενοχωρούσαν. Όταν μάλιστα έρχόταν ή ώρα πού εκείνοι έπρεπε να πάνε περίπατο, να παίξουν, να γελάσουν, και δέν έκαναν τίποτα έξ αιτίας της, μη μείνει μονάχη και στενοχωρηθεί, τότε περισσότερο στενοχωριόταν ή Μαρία. Μπορούσε ποτέ να νάχε τήν πώς εκείνη ήταν ή αιτία όλης αυτής της μελαγχολίας και της άνορεξίας τους; Αν είχε κοντά τή μαμμή της! Αληθινά ντρεπόταν για τή σκέψη της αυτή, γιατί από καιρό είχε πείσει τόν έαυτό της πως ήταν μιά μεγάλη κοπέλλα τώρα πια πού όλα τά ζυγίζει με ψυχραιμία και λογική, μάλιστα κοπέλλα πού θα μπορούσε να ζήσει και μόνη της, τόση πεποίθηση είχε στόν έαυτό της. Και τώρα ναποζητάει τή μαμμή της σά νατάνε μικρό κοριτσάκι; Όρες-ώρες ντρεπόταν τρομερά γι' αυτό κι' έκρυβε κατακόκκινη τόν πρόσωπό της με τά σκεπάσματα. Μά πάλι, όταν πούσε και υπόφερε, δέν καταλάβαινε και κείνη πώς της ξέφευγε απ' τόν στόμα: «μαμμά!» Αυτό ίσως νάταν, γιατί σάν άρρωσταίνει κανένας, όσο μεγάλος, σοβαρός και λογικός κι' αν είναι, χωρίς να τόν θέλει και κείνος γίνεται ένα ολότελα μικρό παιδί.

Απαιτήσεις και παρρηγορίες, χάδια. Κι' είναι τότε ένα μεγάλο παιδί. Κι' ακόμα θυμόταν ή μικρή Μαρία, πώς σάν άρρωσταίνει καμιά φορά είχε τή μητερούλα της πάνω από τόν κεφάλι της, όλη τήν ώρα, να της κάνει χάδια, να της λέει λόγια, πού κανείς στόν κόσμο δε μπορούσε να πει παρόμοια. Δέν ξεχνούσε πως ήταν τόν στενοπαίδι τού σπιτιού και ή μαμμή της δέν είχε πάψει να τή χαϊδεύει, όσο κι' αν είχε μεγαλώσει. Όταν είχε κοντά της τή μητέρα στίς άρρώστιες της, της φαινόταν πως δέν υποφέρει πια τόσο πολύ, τόση άγάπη, χυμένη μέσα της, γύρω της, σά να

τήν τύλιγαν με πραυντικά βοτάνια. Ποτέ δέν της είχε περάσει από τόν νού και ή παραμικρή ιδέα θανάτου. Με τέτοιον φύλακα κοντά της, πως μπορούσε να πλησιάσει χάρος; Είχε τόση πεποίθηση στην δύναμη, πού δίνει ή στοργή μιάς μάννας! Κι' όταν ήταν μικρή, μονάχα τά χάδια και τά γλυκόλογά της τήν έκαναν γρήγορα καλά, αφού τόσο σπώνια θάπαιρνε κανένα γιατρικό. Τις νύχτες δέν τις αισθανόταν καθόλου βαρείες και σκοτεινές. Τήν είχε κοντά της, κι' εκείνη έδινε πως στό μουντό βράδυ, κι' αισθανόταν μιά άπειρη ανακούφιση όταν άκούπουσε τόν χέρι της πάνω στο κεφάλι της.

Βέβαια και κεί πάνω στην έσοχή τή χάιδεαν και τή φρόντιζαν τόν ίδιο. Η καλή της φίλη τήν περιποιόταν ολότελα άφισιωμένη. Μά ή Μαρία θαρούσε πως κάτι έλειπε απ' όλα αυτά. Όταν καμιά φορά της έδιναν να πιει πράματα πού δέν ήθελε, γιατί ήταν άνοστα κι' άηδέστατα,—κείνο τόν γάλα κρύο και σκέτο, τά άηδία της έφερνε! —κι' έπέμεναν πολύ να τά πάρει, λέγοντας πολύ λογικά πως μόνο έτσι θα δυναμώσει και θα γίνει γρήγορα καλά, και δέν υποχωρούσαν μπρός στις έπίμονες άρνήσεις της, ή Μαρία άναστενάζε άπελπισμένη «μαμμά μου!» Και συλλογιζόταν: αν ήταν στην μαμμή της, δε θα τήν τυραννούσε τόσο πολύ βέβαια θα έπέμενε να παίρνει τά φάρμακα, πού θα της έκαναν καλό, μά γρήγορα θα υποχωρούσε μπρός στο παρακλητικό βλέμμα της μικρούλας της και όλα τά λογικά έπιχειρήματα θα τάσσουν ή μητρική της καρδιά. Ου, πόσα τέτοια θυμόταν! Όταν της έλεγε — στην έπιμονή της, να της δώσει κάτι πού δέν τήθελε— «μη μαμμά μου, μη με τυραννείς...» πως τρεμούλιαζε τόν χέρι της και τά παρατούσε όλα κάτω! Η μητέρα δέν μπορεί να έπιμένει πολύ στό λυπημένο προσωπάκι τού παιδιού. Κι' ή παραχαϊδεμένη Μαρία, τόν στενοπαίδι τού σπιτιού, πού όλοι τή γάιδεαν και της έκαναν τά χατίρια της, πού όλοι στό σπίτι τήν πρόσεχαν σάν κάτι πολύ λεπτό και πολύτιμο, πού ήταν ή φωτεινή άχτίνα, ή τελευταία παιδιατρική αναλαμπή ενός σπιτιού πού είχε βυθιστεί στίς φροντίδες και στίς σοβαρές έγνοιες, γιατί τ' άποτελούσαν πια όλο μεγάλοι,—αισθανόταν εκεί πάνω πως της λείπει κάτι πού της ήταν άπαραίτητο όταν άρρωσταίνει.

Η άφισιωμένη νοσοκόμα της έκανε ό,τι μπορούσε να τήν ανακουφίσει και να τήν γειάνει γρήγορα, για ν' αρχίσει πάλι τά παιχνίδια, πού είχαν πάψει τόσες μέρες, ν' αρχίσει πάλι τούς περιπάτους της, πάνω στα βράχια. Ήταν τόσο καλή ή μεγάλη της φίλη, τόσο άκούραστη! Μά ή Μαρία αισθανόταν πως δέν είχε κείνο τόν κάτι, πού έχει πάντα ή

μητέρα τόσο αθόρμητο, κείνο τόν «άλλο», πού θάνωιθε αν είχε κοντά τή μητέρα της, εκείνο πού δέν μπορεί να τή χει κανείς όταν δέν είναι μητέρα. Έτσι τουλάχιστο φανταζόταν ή Μαρία.

Μά ένα βράδυ—νύχτα σχεδόν—ή μικρή υπέφερε πολύ. Τυραννισμένη από τόν πυρετό κι' από τούς πόνους, στριφογύριζε σά φίδι στο κρεβάτι της πού της φαινόταν πέτρα. Η «νοσοκόμα» βρισκόταν κοντά της. Της έδρεχε άπαλά τά μπράτσα, τόν στήθος, με κολώνια για να τή δροσίση, να τή ανακουφίσει. Η μικρή δέν μπορούσε να υποφέρει τίποτα και μέσα στόν πόνο της στέναζε παραπονήρικά: «άχ, μαννούλα μου!» Μά κείνη τή στιγμή τόν χέρι πού της χάιδεε άπαλά τά μαλλιά, τόν ένωσε να τρεμουλιάζει κάπως και μιά φωνή σιγανή και τσακισμένη, σά να έκρυβε κάποιο λυγμό, μουρμούρισε παραπονεμένα: «Γιατί τή φωνάζεις τή μαμμή σου; Θα σε χάιδεε λοιπόν περισσότερο από μένα;» Ένα τίναγμα σά σπασμός κλόνησε τόν λεπτοκαμωμένο κορμάκι. Σήκωσε τόν κεφάλι της και κοίταξε για λίγο τή φίλη της και μονομιάς κατάλαβε. Με τή λεπτή της διαίσθηση είδε μέσα, βαθιά στην ψυχή της φίλης της. Και είδε και κατάλαβε όλες τις άκούραστες και αγωνιώδεις προσπάθειες της ψυχής αυτής να τήν κάνει να μη νοιώσει τήν άπουσία της μητέρας, κι' όλη τή δύναμη πού είχε καταβάλει για να τήν αναπληρώσει. Κι' ή Μαρία αιστανόταν πως αυτή ή άγωνία ήταν ένα αίσθημα θεϊκό κι' ευγενικό, όμοιο με τή στοργή της μάννας. Τί περισσότερο πού μπορούσε να χει μιά μητέρα; Είδε λοιπόν πως αυτό τόν «κάτι» πού φανταζόταν δέν υπήρχε. Ένωιθε πως καθένας μπορούσε να αιστανθεί τόν ίδιο, βαθιά και άφισιωμένα, σά μιά μητέρα, αρκεί ναχει κάποια ξεχωριστή ψυχή, κι' ακόμα να μπορεί να διακρίνει μέσα στόν άλλον τις λαχτάρες και τις έπιθυμίες του.

Κι' ή μικρή άρρωστη άκούμπισε πάλι τόν κεφάλι της στα μαξιλάρια και μουρμούρισε γλυκά και χαδιάρικα: «μαννούλα!» Και τούτη τή φορά ή φωνούλα αυτή δέν ήταν για τή μητέρα πού έλειπε, κάτω στην πόλη. Ήταν για τόν άγγελικό αυτό κορίτσι, πού βρισκόταν πάνω απ' τόν προσκεφάλι της και της χάιδεε τρυφερά τόν φλογισμένο μέτωπο.

MARIA BOYFOTAKAKH

ΡΗΤΑ

78.

Κακή κι' άνάποδη στιγμή, Πού βράζουν γύρω μας θυμοί! Μ' ανάμεσα τους να βρεθής Αν τύχη, αυτό να θυμηθής: Να τούς είπης στοχαστικά, Φρόνιμα λόγια, ειρηνικά. Αλλά νικούν τόν θυμό Πού ξεπερνά και τόν άτμό!

CHEF

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

«Ο Καθηγητής.— Πώς κάνει ο ματ' όλγιν μελλών του κομπούμαι;»
«Ο μαθητής.— Ροχαλίζω, κύριε καθηγητά!»

Χανούμσσσα

— Μαμά, ο μπαμπάς λέει πως όποιος πονεί, τρώχει στο γιατρό.

— Σωστά! έσύ τί λές;
— Εγώ λέω... κι' άμα του πονούν τα πόδια του;

Σάνθιππος

«Η μαμά.— Τι κάνεις εκεί. Τοτό; Πλένεις τα πόδια σου, χωρίς να βγάλης τίς κάλτσες;»

«Ο Τότος.— Ναι, μαμά... Ήταν τόσο κρύο το νερό!...»

Αίολος

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Καθώς σ'άς ύποσχέθηκα, θά προκηρύξω τώρα μερικους έκτάκτους Διαγωνισμούς, —έκτάκτους έννοω όχι τακτικούς, όπως οί Διαγωνισμοί των Λύσεων, των Άσκήσεων, των Εσθήμων, του Εσπαθώματος και της Κυριακής,—γιά νάχετε άκόμα μιά εύχάριστη κι' όφέλιμη ένασχόληση αύτους τους μήνες των διακοπών. Κι' αρχίζω μ' ένα Διαγωνισμό Λευκών Λέξεων (αυτός είναι από τους Μεγάλους, κι' αυτό παίρνει κι' αυθόνα αριθμό), και μ' ένα Μικρόν Ζωγραφικής.

245^{ος} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΛΕΥΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

Οί παλαιοί μου φίλοι τρελαίνονται γιά τόν ώραιό αυτών Διαγωνισμό. Όσο γιά τους νέους, που δέν τόν ξέρουν άκόμα αλλά που θά τόν γουστάρουν τό ίδιο, ιδού περί τίνος πρόκειται:

«Αν προσέξετε στό διάβασμα του σημερινού φυλλάδιου, θά ίδητε ότι εδώ κι' έχει, σέ διάφορα μέρη του κειμένου, στά μυθιστορήματα, στην Έπιστολή και σχεδόν σέ κάθε κομμάτι, υπάρχουν *κενά διαστημάτα*, όχι από λάθος, άλλ' άφιμένα επίτηδες. Κάθε τέτοιο κενό διαστήμα έπρεπε νάχη μιά λέξη που *λείπει*. Διότι, αυτές οί λέξεις που λείπουν, είναι οί *Λευκές λέξεις*, κι' ή εύρεσή των άποτελεί τό αντικείμενο του Διαγωνισμού.

Πώς θά τίς βρήτε όμως;
Τό νόημα της φράσης, τό ύφος έν γένει του συγγραφέα, τό μέγεθος του κενού διαστήματος που δείχνει περίπου πόσα στοιχεία είχε ή άφαιρεθείσα λέξη, θά σ'άς οδηγήσουν. Πάντως ό- μως χρειάζεται κάποια εύφυία, κάποια μαντική δύναμη κι' άρκετή γνώση από γλώσσα και σύνταξη, γιά νά φθάση κανείς στό ποθούμενο άποτέλεσμα.

Από τό σημερινό φυλλάδιο λείπουν *δώδεκα λέξεις*. Οί διαγωνιζόμενοι πρέπει νά τίς βρούν και νά μου τίς στείλουν γραμμέ-

νες σ' ένα φύλλο κοινό χαρτί, που νά μιν έχη τίποτ' άλλο έκτός άπ' αυτή τήν άπάντηση, διατυπωμένη έτσι:

Πρώτα-πρώτα όνομα, ψευδώνυμο, διαμονή κτλ. Και κατόπι: «Άπάντηση στόν 245 Διαγωνισμό Λευκών Λέξεων.

«1.—Στή σελίδα *δείνα*, στήλη *τάδε*, στίχος *δείνα*, λείπει ή λέξη *άρετή*.»

«2.—Στή σελίδα *δείνα*, στήλη *τάδε*, στίχος *δείνα*, λείπει ή λέξη *καία*.»

Και καθεξής. Έννοείται ότι καθένας θά στείλη όσες λέξεις βρή, δέν είναι άνάγκη νά βρή και τίς δώδεκα γιά νά λάβη μέρος.

Στήν έπικεφαλίδα της άπάντησης, κοντά στόνομά του, ή διαγωνιζόμενος όφείλει νά δηλώση άν έλαβε μέρος και σέ προηγούμενο Διαγωνισμό Λευκών Λέξεων και τί Βραβείο ή Έπαινο πήρε τήν τελευταία φορά που διαγωνίστηκε (μόνο τήν τελευταία, γιάτι μπορεί νά έλαβε μέρος και σέ πολλούς άλλους προηγούμενους Διαγωνισμούς Λευκών Λέξεων.)

Θά βραβευθί με Πρώτο βραβείο όποιος βρή σωστά τίς περισσότερες λέξεις, κι' άν τόν ίδιο άνώτερο αριθμό τόν έχουν κι' ένας δυό άλλοι, τότε τό Πρώτο βραβείο θά δοθί σ' ένα με κλήρο κι' οί λοιποί θά έλθουν ισότιμοι. Τό ίδιο θα γίνη, αναλόγως, και γιά τά Δεύτερα και γιά τά Τρίτα. (Τίς άμοιβές και τίς τιμές τίς βλέπει κανείς στό 7^ο Κεφάλαιο του Όδηγού, Βραβεία Μεγάλων Διαγωνισμών, § 3 και καθεξής.)

Δωρεάν μπορούν νά λάβουν μέρος όσοι έχουν ψευδώνυμο έγκειμένο γιά τό 1929 μ' πληρωμή 2 δραχμών όσοι δέν έχουν ψευδώνυμο συνδρομητά ή άδέλφια συνδρομητών, και 5 δραχμών οί άγοραστάι.

Άπαντήσεις δεχταί μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου.

ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Θέμα: «Ένα σκίτσο γιά τόν «Πιτσιρίκο»»

Όλοι βέβαια διαβάζετε τόν «Πιτσιρίκο», τό θαυμάσιο μυθιστόρημα του Ντοντέ, και, έκτός από τό κείμενο, γουστάρετε και τά ώραία σκίτσα που έχει κάνει γιά τό βιβλίο ένας καλός γάλλος ζωγράφος.

Άλλά τά σκίτσα αυτά δέν είναι τόσο άφθονα. Πολλές σηνές του μυθιστορήματος, ικανές νά έμπνεύσουν ένα καλλιτέχνη, έμειναν άνεικονογράφητες. Παραδειγματός χάρη ή ώραία σκηνή στό έστιατόριο «Ο Γύρος της Γαλλίας», όπου, πρós μεγάλη του έκπληξη και χαρά, ο Δανιήλ Έσσέτ, αναγνωρίζει στή διευθύντρια τήν παλιά τους ύπνρέτρια, τήν κυρά Άννού... .

Νά, αυτή τή σηνή θέλω νά μου παραστήσετε μ' ένα σκίτσο. Διαβάστε τη προσεκτικά στό 32ο φυλλάδιο (σελ. 376) αναπλάστε τη, συμπληρώστε τη με τή φαν-

τασία σας, διαλέξτε όποια στιγμή σ'άς άρέσει καλύτερα (τή στιγμή που ο Πιτσιρίκος κι' ή Άννού φιλιούνται; τή στιγμή που ξυπνά κι' ο Περόλ; όποια θέλετε,) και ζωγραφίστε τήν όπως έχετε κι' όπως μπορείτε.

Άλλά όχι με μολύβι ούτε με χρώματα. Παρά με σινικό μελάνι, ή με σέπια, και με πέννα ή με πινέλλο, αδιάφορο, σέ καλό άσπρο χαρτί. Τό μέγεθος είναι στή διάθεσή σας, μόνο νά μιν υπερβαίνι τό ήμισυ της σελίδος μου. Και πίσω από τήν εικόνα,—έκτός από τήν οποιαδήποτε ύπογραφή που θά βάλετε μπροστά, από κάτω, όνομα, ή ψευδώνυμο, ή άρχικά,—μην ξεγράψετε νά γράψετε καθαρά: «Γιά τόν Μ. Διαγωνισμό Ζωγραφικής», και στόνομά σας, τό ψευδώνυμό σας (όσοι έχετε), τήν ηλικία σας, τή διαμονή σας, τή χρονολογία, και σημείωση άν έλάβετε μέρος και σ' άλλους Διαγωνισμούς Ζωγραφικής, και τί Βραβείο ή Έπαινο πήρατε στόν τελευταίο.

Οί λοιποί όροι συμμετοχής είναι οί ίδιοι με του Διαγωνισμού Λευκών Λέξεων. Βραβεία όμως θάπονεμθουν τό όριζόμενα υπό του Όδηγού γιά τους Μικρούς Διαγωνισμούς. Κι' οί άπαντήσεις είναι δεκτές έπίσης μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

Αθήναι, 42 όδός Εὐριπίδου τήν 25 Ιουλίου 1929

ΣΗΜΕΡΑ, καθώς βλέπετε, Σελίδα Συνεργασίας δέν δημοσιεύω. Κι' αϊτία πάλι ή μεγάλη «άλληλογραφία—πόσα γράμματα! τί χαρά μου! —που, μαζί με τους δύο Διαγωνισμούς που έπρεπε νά προκηρύξω, παίρνει όλο τόν τόπο. Έ, δέν πειράζει γιά μιά φορά. Στο έρχόμενο θάχη και Σελίδα.

Ο συνεργάτης μου κ. Γιάννης Α. Καμαρινάκης, παλιό Διαπλασάπουλο κι' αυτός με τό ψευδώνυμο *Καλαματιανό Δουλοῦδι*, μου άναγγέλλει ότι έδωσε τίς έξετάσεις του στή Νομική Σχολή και πήρε τό πτυχίο του. Θερμά συγχαρητήρια.

Από τότε που δημοσίευσα τόν τελευταίο κατάλογο Εσπαθώματος, Εσπαθώσαν άκόμα κι' οί άκόλουθοι: *Κ. Ε. Κατσαρός*, *Άμερικανόπουλο*, Σύλλογος «*Όλυμπίων Θεών*», *Άλεξ. Α. Ζαχαρίου*, *Ελένη Κισκήρα*, *Κωνσ. Δημάδης*, *Αθηνά Γ. Ιωαννίδου*, *Ανθούλα Χρηστοβασίλη*, *Ν. Ο. Σακελλαρίδης*, *Θ. Άλεξανδρόπουλος*, *Β. Παρμενίδης*, *Σεπασμαρηνή Χόβολη*, *Κόρη της Διαπλάσεως*, *Άρτεμις*, *Π. Α. Αργυρόπουλος*, *Άντωνία Σ. Βαλιάνου*, *Ασπραγόβροτο*, *Μυστική Άστυνομία* και *Μοντέρνα*.

Εύχαριστώ πολύ τά καλά μου παιδιά κι' έλπίζω νά έξακολουθήσουν τίς ένέργειές τους και τώρα τό καλοκαίρι, πού ταξιδεύοντας, θά κάνουν γνωριμιές με άλλα παιδιά και θά μπορέσουν νά τά προσηλυτί-

σουν. Τήν ίδια σύσταση κάνω κι' σ' όσους Εσπαθώσαν προηγούμενως ή και δέν Εσπαθώσαν άκόμα. Τόν χειμώνα, εδκόλυναι τό Εσπαθώμα τό Σχολείο. Τό καλοκαίρι τό Εσπαθώμα τό ταξίδι. Κι' έκείνοι άκόμα που μένουν στόν τόπο τους, πάντα τό καλοκαίρι κάνουν συναντήσεις και γνωριμιές, βλέπουν συγγενείς και φίλους που ταξιδεύουν.

Άλήθεια: «Όσοι αλλάζουν διαμονή,—και τώρα τό καλοκαίρι είναι πολλοί,—και μου παραγγέλλουν τή σχετική άλλαγή διευθύνσεως, παρακαλώ νά μιν ξεχνούν νά στέλνουν μαζί με τήν παραγγελία και 5 δραχμές, γιά τό τύπωμα της νέας τους ταμίας.

Πολύ δύσκολο, Βασιλεύ του Α. δου, αυτό που ζητείτε από τόν κ. Φαίδωνα! Νά σοι πη τόν τρόπο που σκέπτονται και έκφράζονται γιά νά γράψης διηγήματα. Αυτό τό μαθαίνει κανείς μόνο διαβάζοντας με προσοχή διηγήματα δοκίμων συγγραφέων. Βλέπει πώς σκέπτονται και πώς έκφράζονται αυτοί, και προσπαθεί νά κάνει τό ίδιο Έννοείται, ότι άκριβώς τό ίδιο δέν μπορεί νά τό κάνει ποτέ, γιάτι κάθε άνθρωπος έχει δικό του τρόπο τού σκέπτεσθαι και έκφράζεσθαι. Ή ίδια όμως φύση του τόν διδάσκει. Γι' αυτό λέμε ότι τό δώρο νά γράφη τ'όχι κανένας

ή προσοχή, ή πείρα, ή μελέτη, μόνο του τό δυναμώνουν. Φυσικά υπάρχει και διδασκαλία,—π. χ. εκείνη που κάνει ο καθηγητής στό μάθημα των «έκφράσεων»—υπάρχουν και κανόνες. Άλλά θά χρειζόταν νά γράφη δάκτερο βιβλίο ο κ. Φαίδων γιά νά σοι δώση τους κανόνες του καλού ήφους και του καλού διηγήματος. Κι' αυτά τά βιβλία των «κανόνων» έξερεις πότε τά διαβάζει κανένας; Άφού μάθη νά γράφη... .

Πιστεύω, *Μικρέ Άρτίστα*, ότι βρήκατε πιά αυτά τά φυλλάδια και ότι μιά μέρα, καθισμένος στό δροσερό σου μπαλκόνι, έκεί στό χωριό, κι' αναπνέοντας τή «γλυκιά αύρα που έρχεται φιθυρίζοντας άπ' τό Νείλο», τά διαβάσεις με άπόλαυση όλα... . Είδα ότι στό χωριό δέν έξερει κανένας πώς είναι συνδρομητής, έσύ όμως έξερεις μερικά Διαπλασάπουλα που μένουν εκεί, όπως τή *Μικρή Άρτίστα*—σύμπνοση νάχτες, και τό ίδιο ψευδώνυμο,—τή *Μερόνη*, τή *Ματωμένη Δόξα*... . Εγώ λοιπόν λέω πώς θά σέ ανακαλύψουν.

Δέν τό βρήκες, *Εύα*, γιάτι βρήκα, πριν από τό σεντούκι με τό θησαυρό, έκείνα τά λίγα σκόρπια νομίσματα. Δέν τάρριξε ο Κίτς, γιά νά γελάση έκείνον που θάνακα λυπτε τό μέρος και θάρριξε νά σκαβί, ότι αυτά ήταν όλα, και νά σταματήσει τήν άνασκαφή. Εγώ νομίζω, ότι τά νομίσματα αυτά τάχαν άπάνω τους έκείνοι οί δυό οί κακόμοιροι που βόηθησαν τόν κουράρο νά θάψη τόν θησαυρό, και που βρήκαμε, έκεί-κοντά σ'ά κόκκαλα τους, και τά λωμένα τους ρούχα. Έ από τίς τσέπες αυτών τών ρούχων σκαρπίστηκαν τά νομίσματα. Δέν σοφ φαίνεται πώ πιθανό;

Τό *Καμάρι* της *Μητέρας*, που είχε νά φανή τόσο καιρό, δέν πήγε, λέει, ούτε στην Άμερική με αεροπλάνο, ούτε στόν πόλο γιά νά βρη τόν Νότιο πόλο: άπλούστατα παρθερίζει στην όράτα της έξοχης. Κι' από καί μου γράφει ένα χαριτωμένο γράμμα. Μεταξύ των άλλων, με πληροφορεί καί για τήν έξοχή της. Τά έξερει και τά δυό, είναι νησιώτικα. Άμερικόσδα και Παλιγοῦ, γιά τά όποια κάποιος είχε ρωτήσει. Τά έξερει και τά δυό, είναι νησιώτικα, πολύ συνηθισμένα στή Μυτιλήνη. Τό Άμερικόσδα (ή Άμερικόσδα) είναι Μυρτιά, γιάτι έκεί-πέρα τή μυρτιά τή λένε *μέρσινα*. Τό Α είναι εύφωνικό (προσχηματισμός), και τό *οῦδα* είναι κατάληξη του υποκοριστικού. Σά νά λέγαμε λοιπόν Μυρτούλα ή Μερνούλα. Όσο γιά τό *Παλιγοῦ* (κι' όχι Παλιγοῦ) γίνεται από τό Παλαιολογοῦ. Αυτό τό έξερει τό *Καμάρι* της *Μητέρας*, γιάτι ή προμήμη κάποιου συγγενούς της λεγόταν Παλιγοῦ, από τόνονα του πάπου της που λεγόταν Παλαιολόγος.—Εύχαριστώ γιά όλα. Της Σούλας περαστικά.

Γεώργιε Άβέρω, έσύ βρήκες τήν εξήγηση των νομισμάτων του «Χρυσόκαραβου», όπως τή λέω παραπάνω στην *Εύα*. Γιά τήν τοποθέτηση όμως του κρανίου άπάνω στό δένδρο από τόν Κίτς, δέν δίνεις καμμία άπόδειξη. Σήμερα δημοσιεύω μιά *Μαγική Εικόνα* άπ' αυτές που μου έστειλες και μπορείς νά μου στείλεις κι' άλλες. Σ'δέν τίς κάνεις μόνος σου σάν τόν *Φωδ Μάδης*, που του τίς δημοσιεύω ως έργα του,—άλλο αυτό,—άναφέρω όμως από κάτω τόνονα σου, γιάτι κι' ή άπλή άνακοίνωση μιας καλής Μ. Εικόνας, ή άλλου τέτοιου, έχει κι'αυτή τήν αξία της.

Κι' αυτό δέν ήταν σωστό, *Βί-σμαρ*, αλλά τί νά σοι πω! έγώ έχω τήν ιδέα ότι δέν είναι σωστό π'όχι ούτε ή «άνακαλυψη των προγράμ-ματων» γενικά. Νά γίνονται ψευδωνύμια» γενικά. Νά γίνονται Σύλλογοι, που ο σκοπός τους είναι νά βρίσκουν και νά φανερώνουν τό ψευδώνυμο του ενός και του άλλου, δέν μπορώ νά τό καταλάβω! Καθένας που παίρνει ένα ψευδώνυμο ένοσεί νά τό έχη μυστικό. Κι' ο άλλος χρωστέ νά σέβεται αυτό τό μυστικό, όπως κι' αυτός ένοσεί νά σέβονται τό δικό του. Θέλω νά πω, ότι ένα καλό παιδί και τυχαίως άν μάθη ένα ψευδώνυμο, πρέπει νά τό κρατά ψευδώνυμο, νά μιν τό φανερώση σέ κανένα. Όχι νά χαλά τόν κόπο, νά έπιδιώκη νά μεταχειρίζεται και τεχνάσματα γιά νά τό μάθη και νά τό διαλαλήση! Γιά σκεφθήτε τό δ-λό σας, αυτό τό πράγμα. Νομίζω, ότι τάχατε πάρει πολύ άφήφιστα. Κι' όμως είναι κάτι που τόν εύσυνεινισθό θά τόν έβλεπε σέ συλλογή. Μπορεί νά τό δικαιολογήση ή συ-νέθεια. Και δέν είναι μιά κακή συνήθεια που πρέπει νά πάψη;

Είμαι πολύ δικαιολογημένη. Έ-ξω στην Γατούλα, που δέν μου έ-γράψες. Τόσα μαθήματα, πιάνω, τρέψω ρόλους στή σχολική γιορτή, πού νά σάφηνισαν καιρό! Έπειτα κι' αυτό τό ταξίδι σ'άς Άθηνες... . Άλήθεια, λυπήθηκα που δέν ήρθες και σέ ίδω και τό δικαιολογία σου

δέν τήν κατάλαβα. Πού τό έξερεις πώς δέν θά μ'ώφελοσε τίποτα ή γνωριμία σου; και γιάτι, τήν άλλη φορά που θά έρθης,—καθώς μου υπόσχασαι,—θά μ'ώφεληση; Α. Γερακάρη, οί λύσεις μπορεί νά στέλνονται σέ άνοιχτό φακέλλο ως «χειρόγραφα» και τότε πληρώνουν μικρότερο ταχυδρομικό τέλος από τό γράμμα. Επίσης ως «χειρόγραφα», μέσα σέ άνοιχτούς φακέλλους ή με περιτύλιγμα (ταμνια) μπορεί νά στέλνονται τά Παιδικά Πνεύματα, τά κομμάτια γιά τή Σελίδα κτλ. Έννοείται όμως ότι δέν αξίζει τόν κόπο, όταν έχη κανείς νά στείλη ένα-δυό Παιδικά Πνεύματα: τά γράφει σ' ένα κομμάτι χαρτί, που δέν βαρύνει καθόλου τό γράμμα του. Αύτά άς τά έχουν υπ' όψει όλοι.

Τό γραμματάκι σου, *Λευκάτα*, (και θά είδες τήν έγκριση του ψευδωνύμου σου) με συγκίνησε πολύ. Όστε τό πρώτο μου φυλλάδιο σου τό έδειξε ή καλή σου μαμά όταν δέν ήξερες άκόμα νά διαβάξης και συλλαβίζες με κόπο. Έμαθες έλεύθερη άνάγνωση με μένα. Κι' ύστερα από τρία χρόνια, άφού έμαθες και νά γράφεις, γίνασαι συνδρομητής και παίρνεις και ψευδώνυμο γι' άλληλογραφία. Τι άπλη κι' ώραία ιστορία! Ψ, μ'ά τό πιστεύω πώς είσαι και θά είσαι «ένας από τους πιο ένθουσιασμένους φίλους μου»! Γράφε μου.

Εύχαριστώ, *Σπαρτιάτη*, γιά όσα γράφεις—δεκαπέντε μόνο συνδρομη-ται σέ κοτζά Σπάρτη είναι λίγοι. Έλπίζω όμως ότι με τίς ένέργειές σας θά πληθύνουν. Πώς έσύ ένθουσιάζεσθαι όταν διαβάσεις τόν τόμο μου που σου δάνεισε ο φίλος σου; Έτσι μπορεί νά ένθουσιασθουν και πολλά άλλα παιδιά.

Έμαθα κι' έγώ, *Κόμη Δράκου-λα*, ότι ο κ. Σταμ. Σταματίου διορίθηκε νομάρχης Δράμας και ός συγχάριω που θάχετε τόσο φιλοπόδο νομάρχη. Χάρηκα και γιά τήν έπιτυχία της φίλης μου *Άχ Πόλη* στό «Μικρό Λόρδο» που έδωσαν έκεί οί πρόσκοποι Σερρών. Ναι, είδα αυτά που έγραψαν μερικοί κριτικοί γιά τήν παράσταση της «Στέλλας Βιολάντη» από τή Δραματική Σχολή του Όρειού σας. Έδειξαν έβδαινα μεγάλη άυστηρότητα, έξερεις όμως ότι κι' αυτή φέρνει κά-ποτε καλό άποτέλεσμα. Όστόσο τό Όρειό σας κάνει πολύ καλά πού γιά της επιδείξεως νά διαλέγει έργα άνώτερα. Κι' ή άποτυχία άκόμα σ' αυτό, αξίζει περισσότερο από μιά εύκολη έπιτυχία σ' έργα έλαφρά και παρακινάει.

Ωραίας Έπιστολάς μου έστειλαν αυτήν τήν έβδομάδα κι' οί έξής: *Άγνωστη Κούλα του Χαλανδρίου*, *Καραμπαμπάς, Οδρανίου Τήζον*, *Χρυσόπατς*, *Κόρη των Άθηνών*, *Ναπολέον*, *Δούλα*, *Αργιονάτιο*, *Νεφέλη*, *Νάο-κισσος*, *Ανότη*, *Βίλλυ Φρίτες*, *ΓιιάΣΑΣ*, *Φλώρης Ουράνης*, *Καλυψό Θυμανική*, *Ιωάν*. *Άη-δονόπουλος*, *Κρίνω*, *Μικρή Σου-δανέζα*, *Άλεξανδρίνο Διαπλασά-πουλο*, *Πανελλήνιος Πόθος*, *Ά-νούβης*, *Νοστιμούλης*, *Γινδιάν*, *Μάριος Μυροίνης*, *Χρυσόθήρας*,

Πέτρος Ριονοί, *Πολωνέζα*, *Δα-νικινά*, *Αθάμας*, *Ταπεινή Ψυ-χούλα*, *Τόμ-Μιξ* και *Κουκλίτσα*.—Τους εύχαριστώ πολύ και σ' ό-σους μπορείσώ θάπνηκτω στο έρ-χόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οδδέν ψευδώνυμον έγκρίνεται ή άνα-νεοται, άν δέν συνοδεύεται υπό του δι-καίωματος δρ. ΙΟ.—Τά έγκρινόμενα ή άνανεούμενα ισχύουν μέχρι της 30 Νοεμ-βρίου 1929.—Όσα συνοδεύονται από Α-θήναιον εις άγόρια και όσα από Κ. εις κο-ρίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα:

Κένταυρος, ά. (Ι.). Άνθοστε-μένη Νεραϊδα, κ. (ΙΤ). Άσθη, κ. (ΕΦ). Κόρη των Κυμάτων, κ. (ΚΑ). Πετροχελιδονο, ά. (ΧΜ).

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οί συνδρομηταί μου, διαν- λήγη ή συνδρομή των, νά τήν ανανεώνουν άμέσως, χωρίς νά με υποβάλλουν εις τόν κόπον και τό έξοδον νά τό υπενθυμίζω στόν καθε- να ιδιαιτέρως. Ή έγκαιρη ανανέωση της συνδρομής είναι τό πρώτιστον χρέος του καλού συνδρομητού.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: *Πεπρωμένοι* (τά έ-λαβα και θά τά διαβάσω με τή σειρά τους.) *Άχ, Πόλη* (έννοω και τή λυπή σου που δέν θά πηγαίνεις πιά σχολείο και «δέν θάσαι πιά παι-δί» αλλά ή χαρά που «γυρίζεις στό σπίτι σου με τό καμάρι ένός διπλώ-ματος» πρέπει νά είναι μεγαλύτερη) *Φαληρετική Αύρα* (χαίρω πολύ γιά τή γνωριμία και σέ συ-χαίρω γιά τό άριστα και τό βρα-βείο σου), έτσι τις θέλω τις Δια-πλασάπουλές, φυλλάδιο έστειλα.) *Αυσόχαρτον* (από τά Παχνίδια αυ-τά με τά σπάρτα, τό 3ο είναι καλό κι' ίσως τό δημοσιεύσω) τάποτελέ-σματα αυτών των Διαγωνισμών έ-τοιμάζονται τώρα και θά δημοσιευ-θοῦν γρήγορα οί Άσκήσεις αυτές—Μαχ. Γράμματα κτλ.—έχουν πολλούς αριθμούς, ένα γιά κάθε ζη-τούμενη λέξη, γιάτι ο λύτες μπο-ρεί νά μιν τίς βρεί όλες και του με-τρούνται ως όρθες λύσεις όσες βρεί.) *Συζήτην* (θά σου πω άμα τό δια-βάσω με τή σειρά του) ο κ. Ε. χάρ-ις που δέν χορταίνεις τά έργα του, δέν έξερεις όμως νά σου πη άν είναι naturaliste ή objectif σάν τόν Ντωντέ—έκείνος γράφει όπως γράφει—αυτές τίς διακρίσεις τίς κά-νουν ύστερα οί κριτικοί.) *Σεντε-μένο Ήπειρωτάκι* (έλαβα, εύ-χαριστώ, έστειλα.) *Τρελόπαιδο* (έλαβα, εύχαριστώ—σέ συγχάριω γιά τόν προβεβαιο και χάρη που κι' όλα τάλλα Διαπλασάπουλα στό σχολείο σου «διεφεταν κατά τό σχολικό έτος και σ'ίς έξετάσεις».) *Μιά Ψυχή* (έλαβα, δέν πειράζει, εύχαριστώ πολύ που θά με διαδώ-σης στό χωριό όπου βρίσκεσαι τώ-

ρα.) *Νέμεσιν* (τά έλαβα κι' εύχα-ριστώ που πάντα με θυμάσαι) είπα στόν κ. Φ. ότι από τίς τελευταίες Έπιστολές του έξαχρηστί έντύπω-σαν έσύ έκαμε αυτή γιά τους για-τρούς.) *Άλανάρα* (εύχε γιά τό άριστα που μόνι ή τό πήρες στήν τάξη σου, και μπήκες στό Γυμνά-σιο πρώτη, ξεπερνώντας άγόρια και κορίτσια! γιά τό άλλο ζήτημα, τί νά σοι πω; έσύ θά συνηνοήθης με τόν άδελφό σου.) *Τσουνκίνα* (έ-καμες καλά: θά τό διαβάσω με τή σειρά του και θά σοι πω.) *Κόρη του Βουνού* (ας έλπισω πώς θά κρατήσης τήν ύπόσχεσή σου: έπει-τα «ή έξοχή δίνει τάση όρεξη γιά δουλειά!».) *Αλέξαν Χο. Λεμπε-ση* (έστειλα) οί λύσεις όμως πρέ-πει νά γράφονται σέ λυσόχαρτο.)

Δαίλαπα (χαίρω πολύ: θά είδες τήν έγκριση του ψευδωνύμου.) *Δε-κηνόριον* (τά έλαβα όλα: θά προ-τιμώσα όμως μία φωτογραφία σέ συνηθισμένη στάση) άλλωστε έχου-με άκόμη καιρό.) *Ροδοδάκτυλον* *Ήδ* (ή άργοπορία δέν πρέπει νά σέ κάνει νά υποπτεύσαι τίποτα: τά κομμάτια είναι πολλά και, καλά και κακά μαζί, περιμένουν τή σει-ρά τους.) *Κάριεν* (τό έμαθα και χαίρω πολύ) τήν Άσκησή αυτή νά τη συμπεριλάβης στή Συλλογή σου που θά μου στείλεις όταν θά προ-κηρυχθί Διαγωνισμός: τά βιβλία αυτά του Πολέμη είναι εξηνητημέ-να» όπως δήποτε, ζήτησε άπευθείας τόν κατάλογο του Βιβλιοπωλείου Ι. Ν. Σιδέρη, δδός Σαδίου, Άθηναι.)

Ανδυνδάκι (ώραία ή ζωγραφική σου: μπορείς νά στείλεις και τό άλ-λο ποίημα.) *Αργιόγατα* (τό έ-λαβα, περίμενε) Σύλλογον «Ψυ-χολόγων» (σωστός ο λογισμός) *Σκλαβωμένη Νιότη* (έλαβα, εύ-χαριστώ.) *Άλεξανδρον Σιμόνο-γλου* (έστειλα με λισμόν) *Άργυ-ρόπουλον* (ώραία! μένει νά όφεί-λεις δρ. 1,70) *Κυριακή* *Μου-σάν* (σού ένεκρίθη στό 33ον) *Τρικ-καλινόν* (έστειλα: κάνει 15,70 κι' όχι 13) *Τελέσσαν* (ω, τά παι-διά τό κατάλαβαν ότι ένός μόνο φυλλάδιου έστειλες λύσεις: δέν ει-ναι τόσο κοντά νά σέ πάρουν... . γιά κοιμή!) *Παγωνάτον* (τίς έ-λαβα) τέτοια λέξη δέν έξέρω.) *Φι-λικήν Έπαρειάν* (στό έρχόμε-νο) *Πίκιαν* (τά έλαβα, εύχαρι-στώ) *Ίω*, *Κισκήρα* (έφαξα, άλ-λά δέν τό βρήκα σ'ά χειρόγραφα που έχω φυλαχμένα πρós άνάγνω-ση) τώρα θά ιδή κι' ο κ. Ε. μιν πού έβαλε κατά λάθος σ'ά χειρό-γραφα της «Ν. Έστίας».) *Ανθο-λάν Καπελλάκη* (γιά τή Σελίδα: πρέπει νάχης και ψευδώνυμο έγκει-μένο) *Μεγάλην Έλλάδα* (θά περιμένω τή νέα) *Αδον Ζουάν*, *Μαίμου του Κωλέτη* κτλ. κτλ.

Μουσικήν *Απόλλωνα*, *Αδν Φασουλάνη*, *Πιτσιρίκο* του *Ά-ργονίου*, *Χρυσόθηραν*, *Ρακέταν*, *Ένάβην*, *Έξηνπνούλα* (έστειλα).

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά τήν 27 Ιουλίου, θάπνηκτω στο έρ-χόμενο.

ΜΗ ΑΝΕΜΟΝΕΙΤΕ πώς κάθε παρα-γγελία σας, γιά νά έτελεσθή άμέσως, πρέπει νά συνοδεύεται και με μιά τυπωμέ-νη ταμνια, άπ' αυτές που σ'άς στέλλομεν τό φύλλο κάθε έβδομάδα.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΑΣΕΤΕ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΑΣ ;

Είναι απλούστατο : Θά προμηθευθήτε όσους περισσότερους μπορείτε

ΤΟΜΟΥΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

και θά τούς πάρετε μαζί σας στο ταξίδι, στην έξοχή, όπου θά πάτε, — αλλά κι' όπου θά μείνετε, — για να περάσετε τις Διακοπές.

Κε' ένας μόνος Τόμος της Β' Περιόδου αρκεί, με τις 400 του σελίδες, με τα τρία ή τέσσερα μυθιστορήματά του και με τα τόσα άλλα που περιέχει.

Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στα φυλλάδια συχνά. Συμβουλευθήτε τον και κάμετε εγκαίρως την προμήθειά σας, αν θέλετε να περάσετε

ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ !

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 244ου Διαγωνισμού. Το φυλλάδιον τούτου αι λύσεις είναι δεκτά μέχρι της 30' Οκτωβρίου.

518. Λεξιγράφος

Την κουνάει το συλλάκι
Και σου λέει ευχαριστώ...
Της προσθέτω ένα γράμμα
Κι' άλλο, διαφορετικό,
Και μια κόρη απ' τις έννεα
Ξεπροβάλλει στο λεπτό.

Ακαδημαϊκός Πολίτης

519. Λογοπαικτικός Λεξιγράφος

Εύκολ' είν' αυτή η δουλειά,
"Αμα σεις, παιδιά, θελήσετε,
Της Αιγύπτου βασιλιά
Μιά θά σχηματίσετε.
Μεγάλη Έλλάς

520. Στοιχειογράφος

Τόσο πιά ψηλά δεν φτάνω,
Μ' απ' αυτό ό,τι θέλεις φτιάνω,
Χωρίς κόπο και ιδρώτα
Βάζοντάς του μόνο γιώτα.

Ευσεβίτης Παζινός

521. Διπλούς Αναγραμματισμούς

Είμαι διάφανο όρνιθό
Και σέ πόσα χρησιμεύω !
"Αν αναγραμματιστώ,
Στους Έβραίους βασιλεύω.
Κι' αν τό κάνης πάλι αυτό,
Με τον ήχο μου μαγεύω.

Αχιμπίτης Γελοισποΐδς

522. Αστήρ

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

523. Διπλό Κεφάλι

Ταύρος, φάσμα, ΐον, ρίς, ραφίς, "Ηρα.

Είς τας λέξεις αυτές να προστεθώ ός κεφαλή από έν γράμμα και να σχηματισθούν άλλαι τόσαι λέξεις, των όποιων ταρχικά ναποτελούν είδος συρίκτρως ή νηρηΐδα.

Απάνεμο

524-528. Φωνηεντόγραφος

Δι' ενός και του αυτού φωνήεντος, όσαοδήποτε φοράς έπα-

ναλαμβάνομένου μεταξύ των κάτωθι συμφώνων, των όποιων ή τάξεις εις έκαστον σωρόν δύναται και να μεταβλήθι, να σχηματισθούν πέντε λέξεις :

βρεε, βρεες, βρεος, μνρεδ, λλπε.

Γενναία Σπάρτη

529-533. Μαγικό Γράμμα

Τη ανταλλαγή ενός γράμματος έκάστης των κάτωθι λέξεων δι' ενός άλλου, πάντοτε του αυτού, να σχηματισθούν άνευ αναγραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις :

χωρος, Πάτμος, μύθος, έρκος, πήξις.

Έξυπνη Γατούλα

534. Γρίφος

X	X	τί	τί	σύ	σύ
X	I	σ'	σ'	ο	ο
X	X	τί	τί	σύ	σύ
X		τί		σύ	

Αννουβίς

Διά τούς Γαλλομαθείς

535-537. Ciréna-Rébus

- 1.—Κλίνη, σάπιν.
- 2.—"Ω, θύρα, τίς.
- 3.—Πλήσιον, πόλις, εκεί.

Τρεις ευρωπαϊκάι πόλεις.

Κορείδω

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκησ. του φύλ. 20

295. Παναθήναια (Πάν, Άθηναι, α.) — 296. Κλίμα-Λίμα. —

297. Κάδος-Πάδος. — 298. "Ο Άρνος, ή "Αρνη. — 299.

ΑΡΚΑΔΙΟΣ 300-301. 1. "ΟΡΥΑΚΙΟΝ χι, οι, αι, ναι.

ΚΑΙΡΟΝ 2. Σάμος, άμμος, άλλος, ό-

ΔΙΟΣ 3. λος, πόλος, πό-

ΙΟΝ 4. ρος, Πάρος. —

ΟΝ 302-306. 1. Τίς γεις-τίγεις. 2.

Ίτέα-ιτέα. 3. Σής-σής. 4. Ρώμη-Ρώμη. 5. "Ημέρα-Ίμέρα. — 307.

ΝΙΚΙΑΣ ("ΑνΝας, ήλιος, Λυκία, κριθή, γλαύξ. ΘάΣος.) — 308-312. "Αμνή, Μάνη, μνά, Αίμων, "Αμάν. — 313. "Ο έπιμένων νικᾷ. (οε, πῖ με νον, νῖ κῖ.) — 314. Mère, mer. — 315. J'ai grand appetit (G grand a petit.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

/ΚΘ' — 683/

Δ/οίς μου : Ανίδα Λέλαν Μ. Τσούκα, Οικία "Ιωάννου Δήμα, Κιόθηρα.

Διηγορίνα

/ΚΘ' — 684/

Ανταλλάσσω τετραδιάκια, κάρτες, αλληλογραφώ. Δ/οίς : Παναγιώτην Γεωργιάδην, δικηγόρου, Παλαμήδους 29, Χαλκίδα.

Κυανόλευκον Λάβαρον

/ΚΘ' — 685/

Ανταλλάσσω κάρτες τοπογραφίας και τετραδιάκια. Στείλτε : Χρυσούλαν Σωτηρίου (διά Ν), Χαλκίδα.

Ελληνοπαις

/ΚΘ' — 686/

Πούλια, Χρυσόθεμι, ή γειτονιά μας τί γίνεται : ό Σαπλάμας, ή Σκλούδοντού ;

Χαιρετίματα πέστε της απ' τού :

Ευνοποϋλι

/ΚΘ' — 687/

Ανθια, Ραχλίνθη, Άκακία, Ρωμαντική, έλάβατε τις κάρτες μου : γιατί δεν απαντάτε ; Πεταλούδα της Χαράς, Έκάδη, Λαφι της Αρτεμίδος, με ξεχάσατε, γιατί σιωπάτε ;

Βδέλλα

/ΚΘ' — 688/

Λητώ, χρόνια πολλά για τη γιορτούλα σου.

Τσιμπίδα

/ΚΘ' — 689/

Αλληλογραφώ, ανταλλάσσω τετραδιάκια με όλους-ες. Δ/οίς : Νίκον Άγγελήν, Σκόπελον Μυτιλήνης.

Σείβεσελ

/ΚΘ' — 690/

Αναγκαστικώς διακόπτω κάθε αλληλογραφία. "Ας με συγχωρήσουν όσοι μου έγραψαν.

Έξυπνη Γατούλα

/ΚΘ' — 691/

ΛΑΟΥΡΑ, έλαβα γράμμα σου : ευχαριστώ. Στείλε στη διεύθυνσι Μηνά.

ΑΔΑΝΑΚΙ

/ΚΘ' — 692/

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ

Αποτελέσματα Β' Διαγωνισμού νεκα όλιγίστων άπαντήσεων διδομεν ός 3ον Σατωμπριάν και 4ον Ίσπανιόλα. Βραβευθέντες στείλατε ταχυδρομικά. "Επαινος : Μανντέφ, "Αμαρυλλίς. Απορρίπτεται : Έδουάρδου Λω ός κλοπιμαίον (από Γόρδιον Δεσμόν, Ίσπανιόλαν). "Μυστική "Αστυνομία, ξαναδούτα Δέν έπέτυχες, Βασιλείος Μακεδών δέν είναι Βασιλείος Μαλακίς (τό δεβαϊώ. Διάπλασις).

/ΚΘ' — 693/

Ανταλλάσσωμεν τετραδιάκια. Στέλνετε δύο. Περιπλοκάς περιμένει Δ/οίς μερικών που χρωστά. Κωστήκην Κατσαρόν. Κυπαρισσιάν.

Αλανιάρα, Περιπλοκάς

/ΚΘ' — 694/

Τρελλό Φοιτητάκι, πήγες στη Μεθώνη ; Άεροπόρε, αλληλογραφούμε : Αλανιάρα, συγχαρητήρια. Περιπλοκάς

/ΚΘ' — 695/

Τί ήθελες ("Μυστική "Αστυνομία) ν' ασχοληθής με μένα ; ... Και γιατί βάλθηκες να με κάνης κοριτσάκι ; ! ! Καθάρισε τώρα την ικανότητά σου ! Δέν είμαι ούτε Γεωργιάδου, ούτε Γεωργιάδης ; ! ! (Διάπλασις. Βέβαια.) Έχει γούστο νάναι τέτοιες όδες σου οι αποκαλύψεις ; ! !

Αγισούλι

/ΚΘ' — 696/

Τόν πιστεύεις λοιπόν. Φραγκίσκο, τόν. : άφέλεια ήπως ; ! !

Αγισούλι

/ΚΘ' — 697/

Αφέλεια, και τί άφέλεια ! τόν πιστεύεις ; ! ! Σολωτηρήνια θερμά !

Ευενιμένο Πολιτάκι

/ΚΘ' — 698/

Τά "ΖΙΖΑΝΙΑ" εξακολουθούν τας αποκαλύψεις. "Αφελής Κυπριοπούλα = Ν. Παριανού Γρηά Μπερίκα = Έλλη Παδοπούλου, Τσοπανοπούλα = Δ. Αλνιτόν. Κυπριότικο Λουλούδι = Κ. Χατηηλότου. Τών αποκαλύψεων : Ζιζάνιος Σχολείου

/ΚΘ' — 699/

ΠΑΝΣΟΥΡΑΙΣΜΟΣ. Αποτελέσματα Διαγωνισμού. Βραβεύονται : α' Μισωύδης (Αγχιός Βέρν), β' Ατρόμητος Φοβηταίαρης (Ήλιοστάλαχη Τραυλιανών). Έκλογές α' Πάνθειια Άβραδάτων (Κολόμβια Μερμέ), β' Μυστική "Αστυνομία (Δούμισσα Ουγενεφόρ). Λοιποί ός έπερευχαριστώμεν. Βραβευθέντες, στείλε ταχυδρομ. στην Δ/οιν : Ανίδα Φουστέρη, Σπολιών 80 Β' Αθήνας (διά Π.)

/ΚΘ' — 700/

Πριγκίπισσα Σοκολάτας. Άεροπόρε, Βαρωνέσσα, Ρωμαιο Πριγκίπισσα, Βίλλο Ντόβ, αλληλογραφούμε : απαντήσατε, αν είναι δυνατόν, τό ταχύτερον. Δ/οίς : (ΚΘ' — 137), (διά Α. Χ.)

Άγνωστος Χ (Χωρίς Τίτλο).

/ΚΘ' — 701/

Α' ΜΕΓΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΥ "Ο ΠΥΡΡΟΣ,

Σκαίσετε όλα τα περιοδικά σας, έφημερίδες κτλ. και βρείτε ένα καλό "παιδικό πνεύμα". "Υπό ειδικής δέ επιτροπής θα βρεθούν τα τρία καλύτερα, τα όποια θα δημοσιευθούν στη Διάπλασι και θα βραβευθούν, τό 1) Μελανοδοχέον πολυτελείας, 2) Αυτόματον κονδυλοφόρον, 3) Χρυσόον μολυβδοκόνδυλον. Συμμετοχή δι' όσαδήποτε "π. π." όρ. 5, δι' έν όρ. 2. Προθεσμία μέχρι 30/8/29. Γ. Δ. Σύλλογον "Πυρρόν" (Φωτο - Κερασίνη), Ξάνθην. Ζητούμεν αντιπροσώπους.

"Ο Πρόεδρος

"Ο Αντιπρόεδρος

(Σημ. Διαπλ — Τά ψευδώνυμα Δόν Ζουάν και Φάουστ παραλείπονται, διότι όχι μόνον δέν σας έχουν έγκριθι αλλά και άνήκουν εις άλλους.)

/ΚΘ' — 702/

Ανταλλάσσω κάρτες και τετραδιάκια στην Δ/οιν : Άγνην Μαρκίδου, Φειδιού 3. Λευκωσιάν Κύπρου. Περιμένω απ' όλους-ές.

Ελιάννα

/ΚΘ' — 703/

Άεροπόρε, Βαρωνέσσα, Δακρυσμένη Ματιά, "Ομορφη Κουκλίτσα, περιμένω τετραδιάκια σας : έχω έστειλα. Τους προτεινάντας ανταλλαγήν καρτών όπερευχαριστώ, αλλά δυστυχώς δέν ανταλλάσσω κάρτες παρά μόνον Μ. Μυστικά. Τρελλή Πεταλούδιτσα, έλαβα. Αμερικανόπουλο, περαστικά σου.

ΣΥΡΑΝΟ

/ΚΘ' — 704/

Μ. Ψυχή, ζητά π. γ. με ψευδώνυμο. Κ. Λουλούδι, Ο. Κουκλίτσα, άκούη :

Λευκούδάκι

/ΚΘ' — 705/

Μυστική "Αστυνομία, αρχαίσεις πολύ. Γενδολιέρη, Π. πνεύμα κλεμένο, πού πώ !

Λευκή Μαρκησις

/ΚΘ' — 706/

Μπαίνοντας στο σαλόνι της Διαπλάσεως, χαίρετ' τόν Διαπλάσοκοσμον ανταλλάξω Μ. Μυστικά στην Δ/οιν : Ίγγλίσση, Ράχες-Ίκαρία.

Φαευστίνα

/ΚΘ' — 707/

ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ, ή τρομοκράτρια του Διαπλάσοκοσμου συνεχίζει : Ναπολιτάννα — Αδουνοπούλου, Σημαιοφόρος — Κρίτας, Αιγυπτιακός — Αστηρ — Ρωσάκη, "Εφίληη "Εταιρία φυλάξου, κινδυνεύεις, καθώς και όλοι από τόν Έδουάρδου Λω

Διορίσθη πράκτωρ Χαλκίδος ό "Ελληγόπαις, Αλιαν Χάρβεϋ

"Αντιπροσώπων : Τόμ Ντετεκτίβ

/ΚΘ' — 708/

Ραμόνα, Ζαφόρα, Αλαγονικό, Κάρμεν, λοιποί-ές ανταλλάσσωμεν τετραδιάκια : Στείλτε (ΚΘ' — 303). Μαγιάτικη Αύρα

/ΚΘ' — 709/

Διαπλάσοπουλα που θά θέλανε να δυνάμωσουν ή ν' άσκηθούν σ' όλα τά μαθηματικά με κατ' οίκον μαθήματα, άς γράψουν : Νίκον Κατριτζόγλου, Πόστ - Ρεστάντ "Αθήνα.

/ΚΘ' — 710/

Σκόρπια Ροδοπέταλα = Τζαίνη Μάλλα, σ' άρεσε ; Άνακαλύψατε, αν μπορείτε, τόν :

ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΟΥΣΤΑΚΑ

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Της Α' Περιόδου (1879 — 1893)

από τούς έκδοθέντας 24 τόμους υπάρχουν άκόμη μόνον οί έξης πέντε : 7ος, 12ος, 14ος, 18ος και 19ος. Έκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικώς δέ αποστελλόμενος δρχ. 28,50 διά τό "Εσωτερικόν και δρχ. 35 διά τό "Εξωτερικόν.

Της Β' Περιόδου (1894 — 1928)

έπάρχουν όλοι οί έκδοθέντες τόμοι, 35 έν όλω. Έκαστος τόμος άρραφος δρχ. 80 και ραμμένος δρχ. 85. Ταχυδρομικά τέλη έκάστου τόμου προσθετά εις τας άνω τιμάς : Διά τό "Εσωτερικόν δρχ. 5 ό άρραφος και δρχ. 15 ό ραμμένος, διά δέ τό "Εξωτερικόν δρχ. 23 είτε άρραφος είτε ραμμένος.